Пролетары ўсіх краёў, злучайцеся!

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

ЗБОР ЗАКОНАЎ І ЗАГАДАЎ

Рабоча-Сялянскага Ураду Беларускае Социялістычнае Савецкае Рэспублікі.

СОБРАНИЕ ЗАКОНОВ И РАСПОРЯЖЕНИЙ

Рабоче-Крестьянского Правительства Белорусской Социалистической Советской Республики.

№ 49 | 31 сьнежня 1925 г. | Аддзел І.

№ 49 | 31 декабря 1925 г. | Отдел I.

ЗЬМЕСТ

Пастановы 2 сэсіі ЦИК БССР VII скліканьня.

Арт. 382. Аб пацьвярджэньні і увядзеньні у дзейнасьць перапрацованага Палажэньня аб судабудаунітцве.

СОДЕРЖАНИЕ

Постановления 2-й Сессии ЦИК БССР VII созыва.

Ст. 382. Об утверждении и введении в действие переработанного Положения о Судоустройстве.

Пастанова 2-е Сэсіі Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Беларускае ССР VII скліканьня.

Арт. 382. Аб пацьвярджэньні і ўвядзеньні ў дзейнасьць перапрацаванага „Палажэньня аб Судабудаўніцтве“.

2-ая Сэсія Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту VII скліканьня пастанаўляе:

1. Падаты на разгляд Сэсіі перапрацаваны проэкт „Палажэньня аб судабудаўніцтве“ пацьвярдзіць і ўвясьці ў дзейнасьць з 1-га лістапада 1925 году.

2. З увядзеньнем у дзейнасьць гэтага „Палажэньня аб Судабудаўніцтве“ траціць сілу „Палажэньне аб судабудаўніцтве, прынятае 2-ю Сэсіяй Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту VI-га скліканьня ад 15 ліпеня 1924 году (Зб. Зак. № 2—1924 г. і № 12 арт. 112).

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР

А. Чарвякоў.

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР З. *Чарнушэвіч.*

31 кастрычніка 1925 г.

Постановление 2-й Сессии Центрального Исполнительного Комитета Белорусской ССР VII Созыва.

Ст. 382. О подтверждении и введении в действие переработанного „Положения о судоустройстве“.

2 ая Сессия Центрального Исполнительного Комитета VII созыва постановляет:

1. Представленный на рассмотрение переработанный проект „Положения о судоустройстве“ подтвердить и ввести в действие с 1 ноября 1925 г.

2. С введением в действие этого „Положения о Судоустройстве“ теряет силу „Положение о Судоустройстве“, принятое 2-й сессией Центрального Исполнительного Комитета VI созыва от 15 июля 1924 г. (Собр. Узак. № 2—1924 г. № 12, ст. 112).

Председатель Центрального Исполнительного Комитета БССР

А. Червяков.

Секретарь Центрального Исполнительного Комитета БССР

Д. Чернушевич.

31 октября 1925 г.

Палажэньне аб судабудаўніцтве БССР.

ПАДЗЕЛ I.

Глава 1.

Асноўныя палажэньні.

Арт. 1 Задачамі суда зьяўляюцца:

а) абарона заваёваў пролетарскай рэволюцыі, рабоча-сялянскай ўлады і ўстаноўленага ёю правапарадку;

б) ахова інтарэсаў і правоў працоўных і іх аб'яднаньняў;

в) умацаваньне грамадзка-працоўнае дысцыпліны і солідарнасьці працоўных і іх прававое выхаваньне;

г) ажыцьцяўленьне рэволюцыйнай законнасьці ў асабовых і маемасьных адносінах грамадзян.

Арт. 2. На тэрыторыі БССР дзейнічае наступная адзіная сыстэма судовых установ:

а) народныя суды ў складзе пастаяннага народнага судзьдзі або ў складзе таго самага пастаяннага народнага судзьдзі і дваіх народных засядаталяў;

б) акруговыя суды;

в) вярхоўны суд.

Арт 3. Для разгляду спраў асобых катэгорый, патрабуючых спэцыяльнаго складу або асобага парадку разгляду на тэрыторыі БССР, побач з адзінай сыстэмай судовых установ (арт. 2) дзейнічаюць наступныя спэцыяльныя суды і судова-адміністрацыйныя органы;

а) па справах аб вайсковых праступках—ваенныя трыбуналы.

Увага: У асобліва выключных выпадках па пастанове Прэзыдыуму ЦВК БССР разгляду ў ваенных трыбуналах падлягаюць таксама і іншыя праступкі, пагражаючыя дужасьці і магутнасьці Чырвонай Арміі.

б) па справах, злучаных з нарушэньнем законаў аб працы—асобыя працоўныя сэсіі народных судоў;

в) па зямельных справах—зямельныя камісіі, у гэтым ліку і Асобая Колегія Вышэйшага Кантроля па зямельных справах;

Положение о судоустройстве БССР.

РАЗДЕЛ I.

Глава 1.

Основные положения.

Ст. 1. Задачами Суда являются:

а) ограждение завоеваний пролетарской революции, Рабоче-Крестьянской власти и правопорядка, ею установленного;

б) защита интересов и прав трудящихся и их об'единений;

в) укрепление общественно-трудовой дисциплины и солидарности трудящихся и их правовое воспитание;

г) осуществление революционной законности в личных и имущественных отношениях граждан.

Ст. 2. На территории БССР действует следующая единая система судебных учреждений:

а) Народные суды в составе постоянного народного судьи или в составе того же постоянного Народного Судьи и двух народных заседателей;

б) Окружные Суды;

в) Верховный Суд.

Ст. 3. Для рассмотрения дел особых категорий, требующих специального состава или особого порядка рассмотрения, наряду с единой системой судебных учреждений (ст. 2), действуют на территории БССР следующие специальные Суды и судебно-административные органы;

а) по делам о воинских преступлениях—военные трибуналы;

Примечание. В особо исключительных случаях по постановлению Президиума Центрального Исполнительного Комитета БССР рассмотрению в военных трибуналах подлежат также и иные угрожающие крепости и мощности Красной армии преступления.

б) по делам, связанным с нарушением законов о труде—особые Трудовые Сессии Народных Судов;

в) по делам земельным—земельные комиссии, в том числе и Особая Коллегия Высшего Контроля по земельным делам;

г) па справах аб маемасных спрэчках паміж дзяржаўных органаў—Арбітражная Камісія, якая знаходзіцца пры Экономічнай Нарадзе БССР;

д) па справах аб грамадзка-небясьпечных учынках недалеткаў—камісія па справах аб недалетках.

Парадак організаваньня і дзейнасьці памянёных ў гэтым артыкуле судоў, вызначан VII главою IV падзелу гэтага палажэньня.

Арт. 4. Народны судзьдзя, дзеючы адзін або з двума народнымі засядатэлямі, ажыцьцяўляе сваю дзейнасьць у межах вылучанага яму вучастка і адказвае за сваю работу выключна па судзе або перад вышэйшай судовай установай БССР паводле парадку, вызначанага ў гэтым палажэньні.

Увага: Акруговыя і раённыя выканаўчыя камітэты наглядаюць за дзейнасьцю народных судзьдзяў, якія знаходзяцца на падпарадкаванай ім тэрыторыі, але ня ўмешваюцца ў іх работу. Аб заўважаных парушэньнях і недахопах яны паведамляюць вышэйшым органам.

Арт. 5. Акруговыя суды распаўсюджваюць сваю дзейнасьць на падпарадкаваную кожнаму з іх тэрыторыю і звыш падсудных ім спраў, наглядаюць за ўсімі дзеючымі на гэтай тэрыторыі судамі, апрача выязных сэсій Вярхоўнага Суда, ваенных трыбуналаў і зямельных камісій.

Арт. 6. Адчыненьне новых акруговых судоў, зачыненьне існуючых, а таксама зьмяненьне іх тэрыторыяльнай падсуднасьці робіцца пастановаю Савету Народных Камісараў.

Арт. 7. Вярхоўнаму Суду БССР належыць:

а) кіраўніцтва ўсёю судоваю практыкаю;

б) разгляд у якасьці суда першай інстанцыі крымінальных і грамадзянскіх спраў, залічаных да падсуднасьці Вярхоўнага Суда;

г) по делам об имущественных спорах между Государственными органами—состоящая при Экономическом Совещании БССР Арбитражная Комиссия;

д) по делам об общественно-опасных действиях, совершаемых несовершеннолетними—Комиссия по делам о несовершеннолетних.

Порядок организации и деятельности судов, указанных в настоящей статье, определены в разделе IV главы VII настоящего Положения.

Ст. 4. Народный Судья, действующий единолично или совместно с двумя народными заседателями, осуществляет свою деятельность в пределах отведенного ему участка и ответственен за свою работу исключительно по суду или перед вышестоящими судебными учреждениями БССР, в порядке, определенном настоящим Положением.

Примечание. Окружные и Районные Исполнительные Комитеты наблюдают за деятельностью народных судей, находящихся на подведомственной им территории, но не вмешиваются в их работу. О замеченных нарушениях и недостатках они сообщают вышестоящим органам.

Ст. 5. Окружные суды распространяют свою деятельность на подведомственную каждому из них территорию и сверх дел, им подсудных, имеют надзор за всеми действующими на этой территории судами, кроме выездных сессий Верховного Суда, Военных Трибуналов и Земельных Комиссий.

Ст. 6. Открытие новых окружных судов, закрытие существующих, а равно изменение их территориальной подсудности производится постановлением Совета Народных Комиссаров.

Ст. 7. Верховному Суду БССР принадлежит:

а) руководство всей судебной практикой;

б) рассмотрение в качестве суда первой инстанции уголовных и гражданских дел, отнесенных к подсудности Верховного Суда;

в) разгляд у касацыйным парадку спраў, вырашаных акруговымі судамі і ваеннымі трыбуналамі;

г) запатрабаваньне і разгляд у парадку нагляду спраў любога суда і судова-адміністрацыйнага органа, дзеючых на тэрыторыі Рэспублікі, пералічаных у арт. 2 і 3 гэтага палажэньня, апрача зямельных камісій, Асобай Колегіі Вышэйшага Кантроля па зямельных справах і Арбітражнай Камісіі.

Арт. 8. Для нагляду за выпаўненьнем законаў, непасрэднага назіраньня над папярэднім сьледзтвам, нагляду за дзейнасьцю органаў дазнаньня і падтрыманьня абвінавачаньня на судзе, а таксама для аховы інтарэсаў дзяржавы і працоўных у часе вырашэньня грамадзянскіх спрэчак дзейнічае дзяржаўная пракуратура.

Арт. 9. Для папярэдняга расьсьледваньня падлягаючых судоваму разгляду праступных дзеяньняў і непасрэднага нагляду над правядзеньнем дазнаньня дзейнічаюць пад наглядам прокуратуры сьледчыя.

Арт. 10. Для юрыдычнай дапамогі працоўным і ажыцьцяўленьня судовай абароны гр-н праз асоб, якія ўпаўне адпавядаюць патрабаваньням, неабходным для ўдзелу ў адбыцьці пролетарскарскага правасудзьдзя, пры акруговых судох пад непасрэдным наглядам апошніх і агульным наглядам Народнага Камісарыяту Юстыцыі дзейнічае калегія абаронцаў.

Арт. 11. Для ўчыненьня і заверкі актаў і дагавораў і выпаўненьня іншых прадугледжаных законам дзеяньняў адчыняюцца нотарыяльныя канторы.

Арт. 12. Для зьдзьйсьненьня судовых рашэньняў і вызначэньняў, а таксама для выпаўненьня іншых прадугледжаных законам дзеяньняў пры акруговых судох дзейнічаюць судовыя выпаўнiцелі.

Арт. 13. Усе прыгавары, рашэньні, вызначэньні і судовыя загады ўсіх судовых устаноў Саюзу ССР і ўва-

в) рассмотрение в кассационном порядке дел, решенных Окружными Судами и Военными Трибуналами;

г) истребование и рассмотрение в порядке надзора дел любого суда и судебно - административного органа, действующих на территории Республики, перечисленных в ст. ст. 2 и 3 настоящего Положения за исключением земельных комиссий, Особой Коллегии Высшего Контроля по земельным делам и арбитражной Комиссии.

Ст. 8. Для надзора за соблюдением законов, непосредственного наблюдения за производством предварительного следствия, надзора за деятельностью органов дознания и поддержания обвинения на суде, а равно для охраны интересов государства и трудящихся при разрешении гражданских споров действует Государственная Прокуратура.

Ст. 9. Для предварительного расследования подлежащих судебному рассмотрению преступных деяний и непосредственного надзора за производством дознания действуют под наблюдением Прокуратуры следователи.

Ст. 10. Для оказания трудящимся юридической помощи и осуществления судебной защиты гр-н лицами, вполне отвечающими требованиям, необходимых для участия в отправлении пролетарского правосудия, при окружных судах, под непосредственным наблюдением последних и общим надзором Народного Комиссариата Юстиции, действует коллегия защитников.

Ст. 11. Для совершения и засвидетельствования актов и договоров и выполнения иных предусмотренных законом действий учреждаются нотариальные конторы.

Ст. 12. Для приведения в исполнение судебных решений и определения, а также для выполнения иных предусмотренных законом действий при окружных судах состоят судебные исполнители.

Ст. 13. Все приговоры, решения, определения и судебные приказы всех судебных учреждений Союза

ходзячых у Саюз Рэспублік, а таксама пастановы і патрабаваньні пракуратуры і пацьверджаныя ёю пастановы судовасьледчых органаў належаць зьдзяйсьненьню ўсіх дзеючых на тэрыторыі БССР судовых, сьледчых і адміністрацыйных органаў у межах іх компэтэнцыі.

Арт. 14. Межы компэтэнцыі, дзейнасьць і адказнасьць памянёных вышэй установаў і службовых асоб вызначаюцца адпаведнымі падзеламі і артыкуламі гэтага палажэньня і асобымі ўзаканеньнямі.

Глава II.

Аб народных судзьдзях.

Арт. 15. За народнага судзьдзю можа быць кожны грамадзянін і грамадзянка БССР, калі яны незьняслаўлены па судзе і адпавядаюць наступным запатрабаваньням:

а) маюць права выбіраць і выбірацца ў саветы;

б) маюць ня менш двохлетняга стажу адказнай палітычнай работы ў рабоча-сялянскіх, грамадзкіх, профэсыянальных або партыйных рабочых організацыях або трохлетняй практычнай работы ў органах савецкай юстыцыі на пасадах ня ніжай народнага сьледчага ці на адпаведных пасадах у адміністрацыйных органах.

Увага. Асобы, выключаныя з грамадзкіх і профэсыянальных організацый за ганблівыя ўчынкі ня могуць быць за народных судзьдзяў.

Арт. 16. Народныя судзьдзі выбіраюцца акруговымі выканаўчымі камітэтамі паводле колькасьці вучасткаў народнага суда ў акрузе з кандыдатаў, вылучаемых самімі акруговымі і раённымі выканаўчымі камітэтамі або прызначаемых акруговымі судамі, і падцьвярджаюцца Народным Камісарыятам Юстыцыі.

Арт. 17. Народныя судзьдзі выбіраюцца на адзін год і могуць пера-

ССР и входящих в Союз Республик, а равно постановления и требования Прокуратуры и подтвержденные Прокуратурой постановления судебно-следственных органов подлежат приведению в исполнение всеми действующими на территории БССР судебными, следственными и административными органами в пределах их компетенции.

Ст. 14. Пределы компетенции, деятельность и ответственность вышеуказанных учреждений и должностных лиц определяются соответствующими разделами и статьями настоящего Положения и особыми Узаконениями.

Глава II.

О народных судьях.

Ст. 15. Народным Судьей может быть всякий гражданин и гражданка БССР, неопороченные по суду и отвечающие следующим условиям:

а) иметь право избирать и быть избираемым в Советы;

б) иметь не менее 2-х годичного стажа ответственной политической работы в Рабоче-Крестьянских общественных, профессиональных или партийных рабочих организациях или трехлетнего стажа практической работы в органах Советской Юстиции на должностях не ниже Народного следователя или соответствующих должностях в административных органах.

Примечание. Лица, исключенные из общественных и профессиональных организаций за порочащие поступки, не могут быть народными судьями.

Ст. 16. Народные судьи избираются окружными исполнительными комитетами по числу участков народного суда в округе из кандидатов, выдвигаемых самими окружными и районными исполнительными комитетами или представляемых окружными судами, и утверждаются Народным Комиссаром Юстиции.

Ст. 17. Народные судьи избираются сроком на один год и могут быть

выбірацца, Адклікаць народнага судзьдзю да пары або перамяшчаць яго ў межах акругі можна выключна па пастанове выбраўшага яго выканаўчага камітэту як па ўласнай ініцыятыве апошняга, гэтак і па прапазыцыі Народнага Камісара Юстыцыі і захадах акруговага суда, але ў першым выпадку неабходна адначаснае падрабязнае паведамленьне прычын адкліканьня акруговаму суду і Народнаму Камісару Юстыцыі. Зьмяшчаць народнага судзьдзю з пасады можна выключна па пастанове суда або у парадку, прадугледжаным артыкуламі гэтага палажэньня.

Арт. 18. Вызначэньне колкасьці вучасткаў народнага суда у акрузе, а таксама граніц вучасткаў і месцанахаджэньня камэры народнага судзьдзі робіцца пастановаю акруговага выканаўчага камітэту, узгодненай з належным акруговым судом і Народным Камісарыятам Юстыцыі.

Арт. 19. Для найбольш поўнага абслугоўваньня ў судовых адносінах усіх нацыянальнасьцяй БССР утвараюцца, паводле пастановы акруговага выканаўчага камітэту, узгодненай з акруговым судом і зацьверджанай, паводле захадаў Народнага Камісарыяту Юстыцыі, Саветам Народнага Камісараў, камэры народных судоў з судаводствам на мове данае нацыянальнасьці.

Арт. 20. Пры кожным вучастковым народным судзе існуе сэкрэтар суда які пацьвярджаецца на пасадзе акруговым судом паводле захадаў народнага судзьдзі. Асобы, пазбаўленыя выбарчых правоў, зьнеслаўленыя на судзе, або выключаныя з грамадзкіх і прафэсыянальных организацый за ганблівыя ўчынкі і паводзіны, ня могуць займаць пасады сэкратара народнага суда.

Арт. 21. Непасрэдны нагляд за дзейнасьцю народнага судзьдзі належыць адпаведнаму акруговаму суду.

переизбираемы. Отозвание народного судьи до срока или его перемещения в пределах округа могут иметь место исключительно по постановлению избравшего его исполнительного комитета как по собственной инициативе последнего, так и по предложению Народного Комиссара Юстиции и представлению окружного суда, но в первом случае с обязательным одновременным сообщением подробных мотивов отзывания Окружному суду и Народному Комиссару Юстиции. Смещение с должности Народного судьи может иметь место исключительно по суду или в порядке, предусмотренном статьями настоящего Положения.

Ст. 18. Определеление количества участков народного суда в округе, а также границ участков и местонахождения камеры народного судьи производится постановлением окружного исполнительного комитета, согласованным с подлежащим окружным судом и Народным Комиссариатом Юстиции.

Ст. 19. Для наиболее полного обслуживания в судебном отношении всех национальностей БССР образуются по постановлению окружного исполнительного комитета, согласованному с окружным судом и утвержденному по представлению Народного Комиссариата Юстиции Советом Народных Комиссаров, камеры народных судов с постановкой в них судопроизводства на языке данной национальности.

Ст. 20. При каждом участковом народном суде состоит Секретарь суда, утверждаемый в должности окружным судом по представлению народного судьи. Лица, лишенные избирательных прав, опороченные по суду, либо исключенные из общественных и профессиональных организаций за позорящие поступки и поведение, не могут занимать должности секреетаря народного суда.

Ст. 21. Непосредственный надзор за деятельностью народного судьи, принадлежит соответствующему окружному суду.

ГЛАВА III.

Аб Народных Засядаталях.

Арт. 22. За народных засядаталяў могуць быць усе працоўныя грамадзяне абодвых полаў, якія пражываюць на тэрыторыі БССР і маюць права выбіраць і выбірацца ў саветы

Увага. Ня маюць права быць народнымі засядаталямі особы, зьнеслаўленыя па суўзе, або выключаныя з грамадзкіх і прафэсіянальных організацый пастановамі апошніх за ганьблівыя ўчынкі і паводзіны.

Арт. 23. Кожны народны засядаталь ня можа ўдзельнічаць ў судовых пасяджэньнях больш за 6 дзён у год.

Увага. Абмежаваньне удзелу народных засядаталяў 6 днямі ў год не пашыраецца на тыя выпадкі, калі справа слухаецца больш 6-ці дзён.

Арт. 24. Колькасьць народных засядаталяўдля кожнага вучастка народнага суда ўстанаўляецца асобай інструкцыяй Народнага Камісарыяту Юстыцыі.

Арт. 25. Сьпісы народных засядаталяў складаюцца адзін раз ў год к 1 сьнежня. За месяц да гэтага часу ў кожным раёнмым цэнтры асобая камісія пад старшынаваньнем члена раёнага выканаўчага камітэту і ў складзе прадстаўніка раёнага прафэсіянальнага бюро і мясцовага народнага судзьдзі разьмяркоўвае неабходны для народнага суда лік народных засядаталяў і такі-ж лік кандыдатаў да іх па ўсіх установах і прадпрыемствах раёну, сельскіх саветах і разьмешчаных на тэрыторыі раёну вайсковых часьцях.

Арт. 26. Аб колькасьці падлягаючых выбару народных засядаталяў і кандыдатаў камісія паведамляе адпаведныя ўстановы, фабрычна-заводзкія камітэты, сельскія саветы, і вайсковыя часьці, якія складаюць кандыдацкія сьпісы і вывешваюць іх на відавоку. Пасьля сямі дзён з дня вывескі кандыдацкіх сьпісаў

ГЛАВА III

О Народных Заседателях.

Ст. 22. Народными заседателями могут быть все трудящиеся граждане обоего пола, проживающие на территории БССР, имеющие право избирать и быть избранными в советы.

Примечание. Не имеют права быть народными заседателями лица, опороченные по суду, либо исключенные из общественных и професиональных организаций постановлениями последних за позорящие поступки и поведение

Ст. 23. Каждый народный заседатель не может принимать участия в судебных заседаниях более, чем в продолжение шести дней в году.

Примечание. Ограничение участия народных заседателей 6-ю днями в году не распространяется на случаи, когда слушание дела продолжается более 6-ти дней.

Ст. 24. Количество народных заседателей для каждого участка Народного суда устанавливается особой инструкцией, издаваемой Народным Комиссариатом Юстиции.

Ст. 25 Списки народных заседателей составляются один раз в году к 1-му декабря. За месяц до этого срока в каждом районном центре особая комиссия в составе председательствующего члена районного исполнительного комитета, представителя районного профбюро и местного народного судьи производит распределение необходимого для народного суда числа нарзаседателей и такого же числа кандидатов к ним по всем учреждениям и предприятиям района, сельским советам и расположенным на территории района воинским частям.

Ст. 26. О количестве, подлежащих избранию народных заседателей и кандидатов комиссия сообщает соответствующим учреждениям, фабрично-заводским комитетам, сельсоветам и воинским частям, которые и составляют списки кандидатов и вывешивают их на видном месте. По истечении семи дней со дня выве-

выбіраецца на агульных сходах установ, організацый і вайсковых часьцей, а таксама на сельскіх сходах патрэбны лік засядаталяў і кандыдатаў да іх. Усе адводы супроць асобных асоб заяўляюцца на тых самых агульных сходах, якімі і вырашаюцца, пасьля чаго аканчальныя сьпісы засядаталяў і кандыдатаў да іх накіроўваюцца ў раёную камісію.

Арт. 27. Раённая камісія мае права выключыць з сьпісаў народных засядаталяў асоб, якія не адпавядаюць запатрабаваньням, што вымагаюцца ад народных засядаталяў, і замяніць іх такімі кандыдатамі, якія адпавядаюць гэтым запатрабаваньням. Склаўшы затым сьпісы народных засядаталяў на кожны вучастак народнага суда, камісія перадае іх для пацьвярджэньня прэзыдыуму раённага выканаўчага камітэту, які адначасна вырашае ўсе паданыя яму скаргі выключаных грамадзян на неправільнае выключэньне іх з сьпісаў. Зацьверджаныя сьпісы народных засядаталяў, зложаныя ў альфабэтным парадку, накіроўваюцца адпаведным народным судом.

Увага: Скаргі на неправільнае выключэньне, паступіўшыя пасьля пацьвярджэньня сьпісаў, не разглядаюцца. Пастановы прэзыдыуму раёнага выканаўчага камітэту па скаргах на неправільнае выключэньне могуць аскарджвацца акруговаму выканаўчаму камітэту. Рашэньні апошняга лічацца аканчальнымі.

Арт. 28. Паводле парадку і срокаў азначаных у арт. арт. 22—25 гэтага палажэньня, складаюцца сьпісы народных засядаталяў і для вучасткаў народнага суда ў акруговых гарадох. У гэтым выпадку сьпісы складаюцца акруговымі камісіямі, у склад якіх уваходзяць: старшыня—член акруговага выканаўчага камітэту, два прадстаўнікі акруговага бюро профэсыянальных саюзаў, акруговы прокурор і прадстаўнік мясцовага акругавага суда або ўпаўнаважаны акруговага суда ў тых акруговых гарадох, дзе няма акруговага суда. Пацьшивания списков производятся на общих собраниях учреждений, организаций и воинских частей, а равно на сельских сходах выборы требуемого числа заседателей и кандидатов к ним. Все отводы против отдельных лиц заявляются на тех же общих собраниях, которыми и разрешаются, после чего окончательные списки заседателей и кандидатов к ним направляются в районную комиссию.

Ст. 27 Районная комиссия вправе исключить из списков народных заседателей лиц, не удовлетворяющих требованиям, пред'являемым к народным заседателям и заменить их соответствующими кандидатами, удовлетворящими этим требованиям. Составив затем списки народных заседателей по каждому участку Народного суда, Комиссия передает их на утверждение в президиум районого исполнительного комитета, который разрешает одновременно и все поданные ему жалобы (исключенных) граждан на исключение их из списков. Утвержденные списки народных заседателей, составленные в алфавитном порядке, направляются соответствующим Народным судам.

Примечание. Жалобы на исключение, поступившие после утверждения списков, оставляются без рассмотрения. Постановления президиума районного исполнительного комитета по жалобам на исключение могут быть обжалованы в соответствующий окружной исполнительный комитет, решения которого считаются окончательными.

Ст. 28. Применительно к порядку указанному в ст. ст. 22—25 настоящего положения и ,с соблюдением тех же сроков, составляются списки народных заседателей для участков Народного Суда в окружных городах. Обязанности районных комиссий по составлению списков выполняются окружными комиссиями, в состав которых входят: председатель —член окружного исполнительного комитета, два представителя окружного бюро профессиональных союзов, окружной прокурор и представитель местного суда или уполномоченный

вярджэньне сьпісаў і разгляд скарг на неправільнасьць іх злажэньня выпаўняюцца прэзыдыумам акругова выканаўчага камітэту. Разьмеркаваньне неабходнага для кожнага вучастка народнага суда ў акруговым горадзе ліку народных засядаталяў і, такога-ж ліку кандыдатаў да іх робіцца акруговай камісіяй.

Арт. 29 Народныя засядаталі заклікаюцца народным судзьдзёй для выпаўненьня сваіх судзейскіх абавязкаў па альфабэтнай чарзе. Пасьля таго, як народныя засядаталі прыбудуць у суд, народны судзьдзя абавязан разьясьніць ім іх правы і абавязкі, узяўшы ад кожнага падпіску аб такім разьясненьні і ўрачыстае абяцаньне судзіць сумленна.

Арт. 30. На ўвесь час засяданьня за народнымі засядаталямі захоўваецца іх заработная плата па месцы работы, уключаючы час, патрэбны для праезду ў суд і назад. Асобы, якія палучаюць срэдствы існаваньня ад сельскае працы або хатняга рамясла палучаюць сутачныя, памер і парадак якіх устанаўляецца асобай інструкцыяй Народнага Камісарыяту Юстыцыі, Народнага Камісарыяту Грашовых Спраў і Народнага Камісарыяту Працы, з належных сум, прадугледжаных для гэтай патрэбы раённымі, гарадзкімі і акруговымі бюджэтамі.

Арт. 31. У выпадку хваробы і іншых законных прычын няяўкі народнага засядаталя ў чаргу, гэткая механічна пераносіцца ў канец сьпіса, аб чым народны судзьдзя сваечасна паведамляе засядаталя.

Увага. За няяўку бяз уважлівых прычын народны судзьдзя штрафуе народнага засядаталя да 10 руб. і выключае з сьпісаў народных засядаталяў, аб чым паведамляецца выбраўшы яго орган.

окружного суда, в тех окружных городах, где нет окружного суда. Обязанности президиумов районных исполнительных комитетов по утверждению списков и рассмотрению жалоб на неправильности их составления выполняются президиумом окружного исполнительного комитета. Распределение необходимого для каждого участка народного суда в окружном городе числа народных заседателей и такого же числа кандидатов к ним производится окружной комиссией.

Ст. 29. Народные заседатели призываются народным судьей к исполнению судейских обязанностей в порядке алфавитной очереди, при прибытии народных заседателей в народный суд, народный судья обязан раз'яснить им их права и обязанности, отобрав от каждого в таковом раз'яснении подписку и торжественное обещание судить по совести.

Ст. 30. На все время присутствования в качестве заседателей за последними сохраняется их заработная плата по месту работы, включая и время, необходимое для проезда в суд и обратно. Лица, получающие средства существования от сельского труда или домашнего ремесла, получают суточные в размере и порядке устанавливаемых особой инструкцией Народного Комиссариата Юстиции, Народного Комиссариата Финансов и Народного Комиссариата Труда из соответствующих сумм, предусмотрен. для этой цели по районным, городским и окружным бюджетам.

Ст. 31. В случае болезни и других законных причин неявки народного заседателя в очередь таковая механически переносится в конец списка, о чем заседатель своевременно извещается народным судьей.

Примечание. За неявку без уважительных причин народный заседатель подвергается народным судьей штрафу до 10 руб. и исключается из списков народных заседателей, о чем извещается орган, его избравший.

ПАДЗЕЛ II.

Глава IV.

Аб акруговым судзе.

Арт. 32 Акруговы суд зьяўляецца:

а) адміністрацыйна - організацыйным цэнтрам для народных судоў, падпарадкаванай яму тэрыторыі;

б) судом першай інстанцыі па справах, падпарадкаваных законам акруговаму суду;

в) органам касацыйна-рэвізыйнага разгляду касацыйных скарг і протэстаў на прыгавары і рашэньні падпарадкаваных яму народных судоў і прыватных скарг на вызначэньні гэтых судоў;

г) органамі непасрэднага нагляду за ўсімі дзеючымі на падпарадкаванай яму тэрыторыі судамі, апрача выязных сэсій Вярхоўнага Суда, военных трыбуналаў і зямельных камісій.

Арт. 33. Акруговы суд дзейнічае ў складзе;

а) пленуму акруговага суда;

б) крымынальнага і грамадзянскага аддзелаў;

в) дысцыплінарнай калегіі.

Увага: У выпадку неабходнасьці могуць быць утвораны для разгляду спраў у першай інстанцыі на мясцох выязныя сэсіі акруговага суда.

Арт. 34. Акруговы суд складаецца з старшыні і дваіх яго намесьнікаў: аднаго па крымінальным, другога—па грамадзянскім аддзеле; пастаяных членаў і запрашаемых, у азначаным ніжэй парадку, для ўдзелу ў пасяджэньнях акруговага суда, народных засядаталяў з неабходнай для дзейнасьці гэтага суда і існуючых пры ім устаноў колькасьцю сакратароў і іншых службовых асоб.

Арт. 35. Старшыня і намесьнікі старшыні акруговага суда павінны адпавядаць патрабаваньням, якія вымагаюцца ад народных судзьдзяў (арт. 15 гэтага палажэньня) і апрача гэтага мець ня менш трохлетняга стажу практычнай судовай работы на пасадзе ня ніжэй народнага судзьдзі

РАЗДЕЛ II.

Глава IV.

Об окружном суде.

Ст. 32. Окружный суд является:

а) административно-организационным центром для народных судов подведомственной ему территории;

б) судом первой инстанции по делам, отнесенным законом к ведению окружного суда;

в) органом кассационно-ревизионного рассмотрения кассационных жалоб и протестов на приговоры и решения подведомственных ему народных судов и частных жалоб на определения тех же судов;

г) органом непосредственного надзора за всеми действующими на подведомственной ему территории судами, кроме выездных сессий Верховного суда, военных трибуналов и земельных комиссий.

Ст. 33. Окружный суд действует в составе:

а) пленума окружного суда;

б) уголовного и гражданского отдела;

в) дисциплинарной коллегии.

Примечание. При необходимости могут быть организованы для рассмотрения дел в первой инстанции на местах выездные сессии окружного суда.

Ст. 34. Окружный суд состоит из председателя, двух его заместителей —одного по уголовному, другого—по гражданскому отделу, постоянных членов и призываемых в нижеуказанном порядке для участия в заседаниях окружного суда народных заседателей с необходимым для деятельности этого суда и состоящих при нем учреждений количеством секретарей и иных должностных лиц.

Ст. 35. Председатели и заместители председателя окружного суда должны удовлетворять требованиям, пред'явленным к народным судьям (ст. 15 Положения) и сверх того иметь не менее трех лет стажа практической судебной работы по должности не ниже народного судьи.

Членамі акруговага суда могуць быць толькі асобы, якія адпрацавалі ня менш двох год на пасадзе народнага судзьдзі.

Увага. Ухіленьні ад гэтага правіла могуць рабіцца толькі па дазваленьні Народнага Камісара Юстыцыі.

Арт. 36. Старшыня, яго намесьнікі і члены акруговага суда выбіраюцца акруговым выканаўчым камітэтам на адзін год і пацьвярджаюцца Народным Камісарам Юстыцыі. Адазваньне ці зьмяшчэньне старшыні, яго намесьнікаў і членаў акруговага суда да пары робіцца пастановаю акруговага выканаўчага камітэту па ўзгадненьні з Народным Камісарыятам Юстыцыі.

Увага 1. У тых выпадках, калі дзейнасьць акруговага суда пашыраецца на тэрыторыю болей як аднае акругі, то азначаныя ў гэтым артыкуле судовыя працоўнікі выбіраюцца акруговым выканаўчым камітэтам тае акругі, на тэрыторыі якое знаходзіцца акруговы суд. Парадак пацьвярджэньня застаецца той самы.

Увага 2. Акруговыя суды падсправаздачны тым акруговым выканаўчым камітэтам на тэрыторыю якіх пашыраецца іх дзейнасьць.

Арт. 37. Народныя засядаталі для ўдзелу ў судовых пасяджэньнях акруговага суда заклікаюцца па асобым сьпісу з грамадзян, якія маюць ня менш двохлетняга стажу работы ў грамадскіх і профэсіянальных арганізацыях. Сьпісы гэтых грамадзян складаюцца асобай камісіяй таго акруговага гораду, у якім знаходзіцца акруговы суд і дзейнічае пад старшынаваньнем члена акруговага выканаўчага камітэту і ў складзе дваіх прадстаўнікоў акруговага профэсыянальнага бюро, члена акруговага суда і акруговага прокурора. Зложаныя камісіяў сьпісы пацьвярджаюцца акруговым выканаўчым камітэтам.

Членами окружного суда могут быть только лица, проработавшие не менее двух лет в должности народного судьи.

Примечание. Отступления от этого правила могут иметь место только с разрешения Народного Комиссариата Юстиции.

Ст. 36. Председатель, его заместители и члены Окружного суда избираются окружным исполнительным комитетом сроком на один год и утверждаются Народным Комиссаром Юстиции. Отозвание или смещение председателя, заместителей его или членов окружного суда до срока производится постановлением окружного исполнительного комитета по согласованию с Народным Комиссариатом Юстиции.

Примечание 1. В тех случаях, когда деятельность Окружного суда распространяются на территорию более чем одного округа, избрание указанных в настоящей статье судебных работников производится окружным исполнительным комитетом, на территории которого находится Окружный суд. Порядок утверждения остается тот-же.

Примечание 2. Окружные суды под'отчетны тем окружным исполнительным комитетам, на территорию которых распространяется их деятельность.

Ст. 37. Народные заседатели для участия в судебных заседаниях Окружного Суда призываются по особому списку из граждан, имеющих не менее двухлетнего стажа работы в общественных и профессиональных организациях. Списки этих граждан составляются особой комиссией, состоящей в том окружном городе, где находится окружный суд и действующей в составе Председательствующего — члена Окружного Исполнительного Комитета, двух представителей Окружного Профбюро, члена Окружного Суда и Окружного Прокурора. Составленные Комиссией списки утверждаются Окружным Исполнительным Комитетом.

Арт. 38. Народныя засядаталі акруговага суда (арт. 37) выбіраюцца ў колькасьці, вызначанай акруговым судом на ўвесь год. Патрабаваньні, зьмешчаныя ў арт. арт. 22, 23, 29, 30 і 31 гэтага палажэньня і ўвагах да іх, маюць сілу і ў адносінах да засядаталяў акруговага суда.

Увага 1. Для ўдзелу ў судовых пасяджэньнях выязных сэсій акруговага суда, складаюцца асобыя сьпісы народных засядаталяў паводле арт. 37 гэтага палажэньня.

Увага 2. Для ўдзелу ў судовых пасяджэньнях грамадзянскага аддзяленьня акруговага суда могуць заклікацца ў якасьці народных засядаталяў, народныя судзьдзі паводле чаргі, устаноўленай акруговым судом.

Арт. 39. Сакратары акруговага суда назначаюцца і звальняюцца старшынёю акруговага суда.

Арт. 40. Старшыня акруговага суда павінен:

а) наглядаць за сваечасным і адпаведным выпаўненьнем патрабаваньняў закону, складаньнем сьпісаў народных засядаталяў, складаць і падаваць справаздачы аб народных судох акругаў акруговаму суду і Народнаму Камісарыяту Юстыцыі, наглядаць за дзейнасьцю канцылярыі і складаньнем справаздач аб акруговым судзе і знасіцца па справах суда з Народным Камісарыятам Юстыцыі і іншымі ведамствамі;

б) склікаць пленарныя пасяджэньні акруговага суда як па сваёй ініцыятыве, гэтак і па прапазыцыі аднаго з членаў акруговага суда, старшынаваць на такіх пасяджэньнях, ставіць пытаньні і рабіць папярэдні разгляд матэрыялаў, якія падаюцца на абмеркаваньне пленуму ў межах яго компэтэнцыі, у гэтым ліку падгатаўляць матэрыялы, якія дачыняюцца дысцыплінарнай адказнасьці народных судзьдзяў, сьледчых і іншых судовых і службовых асоб.

Арт. 41. Пленум акруговага суда складаецца з усіх наличных у даны момант членаў акруговага суда, але

Ст. 38. Народные заседатели Окружного Суда (ст 37) избираются в количестве, определенном Окружным судом на весь год. Требования, изложенные в ст. ст. 22, 23, 29, 30 и 31 и примечаниях к ним настоящего положения, имеют силу и в отношении заседателей Окружного суда.

Примечание 1. Для участия в судебных заседаниях выездных сессий Окружного Суда, составляются особые списки народных заседателей в порядке ст. 37 настоящего Положения.

Примечание 2. Для участия в судебных заседаниях Гражданского отделения Окружного суда могут быть привлекаемы в качестве Народных заседателей народные судьи по установленной между ними Окружным судом очереди.

Ст. 39. Секретари Окружного суда назначаются и увольняются Председателем Окружного суда.

Ст. 40. К ведению Председателя Окружного суда относится:

а) наблюдение за своевременным и соответствующим требованием закона, составлением списков народных заседателей, составление и представление отчетности по народным судам округов, Окружному суду и Народному Комиссариату Юстиции, наблюдение за деятельностью канцелярии и составлением отчетности по окружному суду и все отношения по делам суда с Народным Комиссариатом Юстиции Белоруссии и другими ведомствами;

б) созыв пленарных заседаний Окружного суда, как по своей инициативе, так и по предложению одного из членов Окружного суда, председательствование в таковых, постановка вопросов, и предварительный просмотр материалов, вносимых на обсуждение пленума в пределах его ведения, в том числе подготовка материалов, касающихся дисциплинарной ответственности Народных судей, следователей и иных судебных должностных лиц.

Ст. 41. Пленум Окружного суда составляется из всех наличных в данный момент членов окружного суда

ў кожным выпадку ня менш палавіны ўсяго яго складу, з абавязковым удзелам акруговага прокурора або яго памоцніка.

Арт. 42. Пленуму акруговага суда належыць:

а) разьмеркаваньне членаў акруговага суда па аддзяленьнях, а таксама хадайнічаньне перад акруговым выканаўчым Камітэтам і Народным Камісарыятам Юстыцыі аб павялічэньні агульнага ліку членаў акруговага суда;

б) выбары дысцыплінарнае колегіі;

в разгляд ўсіх пытаньняў, злучаных з вызначэньнем граніц, кольксьці вучасткаў народных судзьдзяў і месца нахаджэньнем іх камэр, назначэньнем, звальненьнем і перамяшчэньнем народных судзьдзяў, назначэньнем і адазваньнем упаўнаважаных акруговага суда;

г) заслухоўваньне пэрыодычных дакладаў старшынь і намесьнікаў старшынь акруговага суда і акруговых упаўнаважных і дача па іх кіруючых указаньняў для далейшай дзейнасьці;

д) азнаямленьне з дзейнасьцю народных судзьдзяў па дакладах асобных членаў акруговага суда, назначэньне рэвізый народных судоў, заслухоўваньне цакладаў аб выніках рэвізый і абсьледзін народных судоў і распрацоўка пытаньняў аб мерах зьнішчэньня заўважаных недахопаў, з падачай сваіх пастаноў аб гэтых пытаньнях на разгляд акруговаму выканаўчаму камітэту і народнаму Камісарыяту Юстыцыі, апрацоўка наказаў і інструкцый для народных судоў у межах компэтэнцыі акруговых судоў.

е) разгляд усіх пытаньняў, злучаных з узбуджэньнем, а таксама і ўзбуджэньне дысцыплінарнай адказнасьці супроць народных судзьдзяў і іншых службовых асоб, падпарадкаваных акруговаму суду, у гэтым ліку і членаў самага акруговага суда, учыненьне вызначэньняў аб часовым адстраненьні ад пасады народных судзьдзяў да вырашэньня спраў пры-

но во всяком случае не менее половины всего состава, при обязательном участии Окружного Прокурора или его помощника.

Ст. 42. К ведению Пленума Окружного суда относится:

а) распределение членов Окружного суда по отделениям, а равно возбуждение ходатайств перед Окружным Исполнительным Комитетом и Народным Комиссариатом Юстиции об увеличении общего количества членов Окружного суда;

б) выборы дисциплинарной коллегии;

в) рассмотрение всех вопросов, связанных с определением границ и числа участков народных судей и местонахождения их камер, назначением, увольнением и перемещением народных судей, назначением и отозванием уполномоченных Окружного суда;

г) заслушание периодических докладов Председателей и заместителей Председателя Окружных судов и Окружных уполномоченных и дача по ним руководящих указаний для дальнейшей деятельности;

д) ознакомление с деятельностью народных судей по докладам отдельных членов Окружного суда, назначение ревизии Народных судов, заслушание докладов о результатах произведенных ревизий и обследований народных судов и разработка вопросов о мерах к устранению замеченных недостатков с представлением своих решений по этим вопросам на рассмотрение в Окружный Исполнительный Комитет и Народный Комиссариат Юстиции, выработка наказов и инструкций для Народных судов в пределах ведения Окружных судов;

е) рассмотрение всех вопросов, связанных с возбуждением, а равно и возбуждение дисциплинарной ответственности против народных судей и иных должностных лиц, подведомственных Окружному суду, в том числе и членов самого Окружного суда, вынесение определений о временном отстранении от должности Народных судей, впредь до решения

цягнутых да адказнасьці асоб, паведамляючы аб гэтым Народнаму Камісарыяту Юстыцыі і акруговаму выканаўчаму камітэту, ходайнічаньне перад Народным Камісарыятам Юстыцыі аб узбуджэньні дысціплінарнага прасьледваньня супроць сьледчых і аб часовым адстраненьні іх з пасады.

ж) разгляд пытэньняў, якія ўздымаюцца старшынёю акруговага суда, асобным складам судовага або касацыйнага пасяджэньня акруговава суда або акруговым прокурорам, з прычыны няяснасьці і непаўнаты дзеючых законаў, кожны раз, аднак выключна ў зьвязку з якой небудзь конкрэтнай справай або рашэньнем і падача копій сваіх пастаноў па гэтых пытаньнях Вярхоўнаму суду, Народнаму Камісарыяту Юстыцыі і акруговаму выканаўчаму камітэту;

з) разгляд іншых пытаньняў, спэцыяльна залічаных к компэтэнцыі пленума акруговага суда гэтым палажэньнем або грамадзянскім і крымінальным процэсуальнымі кодэксамі, а таксама пытаньняў, належачых компэтэнцыі старшыні акругавага суда, калі ён палічыць неабходным падаць іх на абмеркаваньне пленуму.

Увага. Акруговыя суды накіроўваюць копіі протоколаў пленумаў Народнаму Камісарыяту Юстыцыі і акруговым выканаўчым камітэтам.

Арт. 43. *У* выпадках, азначанных у п. „ж“ арт. 42, калі вырашэньне пытаньня выклікае ў пленуме разнагалосьсі, або калі з пастановаю пленуму ня згодзіцца акруговы пракурор, або пленум прызнае, што данае пытаньне ня можа быць ім вырашана, меркаваньні пленуму падаюцца для аканчальнага вырашэньня Вярхоўнаму суду.

Арт. 44. Крымынальны і грамадзянскі аддзелы акруговага суда падзаляюцца на касацыйныя і судовыя аддзяленьні.

Арт. 45. Судовыя пасяджэньні касацыйных аддзяленьняў крымінальнага і грамадзянскага аддзелаў адбываюцца ў складзе траіх пастa-

дела о привлеченных лицах, с доведением об этом до сведения Народного Комиссариата Юстиции и Окружного Исполнительного Комитета, представление в Народный Комиссариат Юстиции о возбуждении дисциплинарного преследования против следователей и о временном отстранении их от должности;

ж) рассмотрение вопросов, вносимых Председателем Окружного Суда, отдельным составом судебного или кассационного заседания Окружного Суда или Окружным Прокурором, связанных с неясностью и неполнотой действующих законов, всякий раз, однако, исключительно в связи с каким либо конкретным делом или решением, и представление копий своих постановлений по этим вопросам в Верховный Суд, Народный Комиссариат Юстиции и в Окружный Исполнительный Комитет;

з) рассмотрение других вопросов, специально отнесенных к ведению пленума Окружного суда, настоящим Положением или Гражданским и Уголовным Процессуальными Кодексами, а равно вопросов, подлежащих компетенции Председателя суда, если он сочтет необходимым внести их на обсуждение пленума.

Примечание. Окружные суды направляют копии протоколов пленумов в Народный Комиссариат Юстиции и Окружные Исполнительные Комитеты.

Ст. 43. В случаях, указанных в п. „ж“ ст. 42, если разрешение вопроса вызывает в пленуме разногласие или с постановлением Пленума не согласится Окружной Прокурор или Пленум признает, что данный вопрос не может быть им разрешен, соображения пленума представляются на окончательное разрешение в Верховный Суд.

Ст. 44. Уголовный и Гражданский отделы Окружного суда подразделяются на кассационное и судебное отделения.

Ст. 45. Судебные заседания кассационных отделений Уголовного и Гражданского отделов происходят в составе трех постоянных членов Ок-

янных членаў акруговага суда, а судовыя пасяджэньні судовых аддзяленьняў—у складзе: аднаго старшынуючага, якім зьяўляецца пастаяны член акруговага суда, дваіх народных засядаталяў, заклікаемых на пасаджэньне распараджэньнем старшыні акруговага суда паводле сьпісу, які знаходзіцца у акруговым судзе, з залучэньнем для вырашэньня грамадзянскіх спраў па мажлівасьці народных судзьдзяў (арт. 38 і ўвага да яго).

Старшыня акруговага суда мае права прыняць на сябе старшынаваньне па любой справе, якая разглядаецца як у касацыйным, гэтак і ў судовым адзяленьні кожнага аддзелу. Намесьнікі старшыні, загадчыкі аддзелаў, маюць такія-ж правы ў адносінах да падпарадкаванных ім аддзелаў.

Увага. Назначэньне і разьмеркаваньне залічаных да таго ці іншага аддзелу членаў акруговага суда, у складзе судовых пасяджэньняў касацыйнага або судовага аддзяленьня данага аддзелу, а таксама назначэньне старшынуючых для выязных сэсій судовага аддзяленьня яго робіцца загадчыкам належнага аддзелу па ўзгадненьні з старшынёю акруговага суда.

Арт. 46. *У* склад дысцыплінарнай калегіі акруговага суда ўваходзяць: старшыня акруговага суда або адзін з яго намесьнікаў і два члены акруговага суда—усе па выбары пленуму акруговага суда.

Глава V.

Аб акруговых упаўнаважаных акруговага суда.

Арт. 47. *У* акругах, дзе няма акруговых судоў, існуюць упаўнаважанныя акруговых судоў на правох членаў гэтых судоў. Яны назначаюцца пленумам акруговага суда з ліку народных судзьдзяў акругі і пацьвярджаюцца акруговым выканаўчым камітэтам і Народным Камісарыятам Юстыцыі.

ружного суда, а судебные заседания судебных отделений в составе одного председательствующего — постоянного члена Окружного суда и двух народных заседателей, призываемых к заседанию распоряжением Председателя суда, согласно находящегося в Окружном суде списка, с привлечением для разрешения гражданских дел по возможности народных судей (ст. 38 и примечания к ней).

Председатель Окружного суда вправе принять на себя председательствование по любому делу, разбираемому как в кассационном, так и в судебном отделении каждого отдела. Заместители председателя, заведывающие отделами имеют те же права по отношению к подведомственным им отделам.

Примечание. Назначение и распределение отнесенных к тому или другому отделу членов Окружного суда, в составе судебных заседаний кассационного или судебного отделения данного отдела, а равно назначение председательствующих для выездных сессий судебного отделения его производится заведывающим соответствующим отделом по соглашению с Председателем Окружного Суда.

Ст. 46. В состав дисциплинарной коллегии в Окружном суде входят Председатель Окружного суда или один из заместителей его и два члена Окружного суда, все по выбору пленума Окружного суда.

Глава V.

Об окружных уполномоченных Окружного суда.

Ст. 47. В округах, где нет окружных судов, состоят Уполномоченные Окружного суда на правах члена Окружного суда, назначаемые пленумом Окружного суда из числа народных судей округа с последующим утверждением Окружного Исполнительного Комитета и Народного Комиссариата Юстиции.

Арт. 48. На ўпаўнаважанага акругава суда ў акрузе, побач з выпаўненьнем ім бягучай работы ў даручаным яму вучастку, ускладаецца:

а) нагляд за складаньнем каштарысаў для ўтрыманьня судовых органаў акругі і іх прахаджэньнем цераз адпаведныя органы, а таксама нагляд за парадкам водпуску крэдытаў народным судзьдзям;

б) пэрыодычныя даклады акруговаму выканаўчаму камітэту аб становішчы і рабоце судовых органаў акругі і падача прапазыцый аб паляпшаньні пастаноўкі судовай справы ў акрузе;

в) камандыраваньне народных судзьдзяў у камісіі па справах аб недалетках і ў зямельныя камісіі;

г) нагляд за дзейнасьцю бюро калегіі абаронцаў, судовых выпаўніцеляў і натарыяту, дзеючых на тэрыторыі акругі;

д) удзел у камісіі па складаньні і разьмеркаваньні сьпісаў народных засядатаняў для народных судоў акруговага горада.

е) скліканьне і старшынаваньне на акруговых нарадах працаўнікоў суда для супольнага абмеркаваньня пытаньняў, злучаных з ужыцьцём дзеючых законаў, і азнаямленьне з цыркулярамі Народнага Камісарыяту Юстыцыі і Вярхоўнага Суда і касацыйнай практыкай Вярхоўнага і акруговага судоў.

Арт. 49. Аб сваёй рабоце ў акрузе (арт. 48) упаўнаважныя акруговага суда падаюць штомесячныя справаздачы акруговаму суду і акруговаму выканаўчаму камітэту.

Увага. У акругах, дзе існуюць акруговыя суды, аб рабоце па акрузе (арт. 48) інфармуе акруговы суд—яго старшыня.

Арт. 50. Упаўнаважаны акруговага суда для выпаўненьня сваіх абавязкаў карыстаецца тэхнічным апаратам таго вучастку народнага суда, у якім ён лічыцца народным судзьдзёй, з належным павялічэньнем штатаў.

Ст. 48. На уполномоченного Окружного суда в округе, наряду с исполнением им текущей работы, по своему участку возлагается:

а) наблюдение за составлением смет на содержание судебных органов округа и за прохождением их через соответствующие органы, а также наблюдение за порядком отпуска кредитов народным судьям;

б) периодические доклады Окружному Исполнительному Комитету о состоянии и работе судебных органов округа и внесение предложений по улучшению постановки судебного дела в округе;

в) командирование народных судей в комиссии по делам о несовершеннолетних и в земельные комиссии;

г) наблюдение за деятельностью бюро коллегии защитников, судебных исполнителей и нотариата, действующих на территории округа;

д) участие в комиссии по составлению и распределению списков народных заседателей для народных судов окружного города;

е) созыв и председательствование на окружных совещаниях работников суда для совместного обсуждения вопросов, связанных с применением действующих законов, и ознакомление с циркулярами Народного Комиссариата Юстиции и Верховного Суда и кассационной практикой Верховного суда и Окружного суда;

Ст. 49. О своей работе по округу (ст. 48) Уполномоченным Окружного суда представляются ежемесячно отчеты в Окружной суд и в Окружные Исполнительные Комитеты.

Примечание. В округах, где имеются Окружные суды, о работе по округу (ст. 48) информирует Окружной суд председатель его.

Ст. 50. Уполномоченные Окружного суда пользуются для осуществления своих обязанностей техническим аппаратом участка Народного суда, в котором он состоит народным судьей, с соответственным увеличением штатов.

ПАДЗЕЛ III.

Глава VI.

А Вярхоўным Судзе.

Арт. 51. Вярхоўны Суд зьяўляецца:

а) судом першай інстанцыі па справах, падсудных Вярхоўнаму Суду;

б) касацыйна-рэвізыйнай інстанцыяй па справах акруговых судоў і ваенных трыбуналаў;

в) органам нагляду за ўсімі дзеючымі на тэрыторыі рэспублікі судамі і судова-адміністрацыйнымі органамі (арт. 3) апрача зямельных камісій і Асобай Калегіі Вышэйшага Кантроля па зямельных справах і Арбітражнай Камісіі.

Арт 42. Паводле гэтага Вярхоўны Суд дзейнічае ў складзе:

а) пленарнага пасяджэньня;

б) судовай і касацыйнай калегіі па крымінальных справах;

в) судовай і касацыйнай калегіі па грамадзянскіх справах;

г) дысцыплінарнай калегіі

Арт. 53. Старшыня Вярхоўнага Суда, старшыні калегій па крымінальных і грамадзянскіх справах і члены Вярхоўнага Суда назначаюцца: старшыня суда і старшыні калегій—непасрэдна Прэзыдыумам Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту, а члены суда—паводле захадаў Народнага Камісарыяту Юстыцыі Прэзыдыумам Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту.

Арт. 54 Старшыня Вярхоўнага Суда, старшыні калегій і члены Вярхоўнага Суда адклікаюцца і адстараняюцца з пасады Прэзыдыумам Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту.

Арт. 55. Пры Вярхоўным Судзе існуе прокурор, які назначаецца з ліку памоцнікаў прокурора Рэспублікі

Арт. 56. У чыннасьць Старшыні Вярхоўнага Суда уваходзіць:

а) скліканьне пленарных пасяджэньняў Вярхоўнага Суда і падгатоўка к ім матар'ялу;

б) складаньне пэрыодычных справаздач аб Вярхоўным Судзе і пада-

РАЗДЕЛ III.

Глава VI.

О Верховном суде.

Ст. 51. Верховный суд является:

а) судом первой инстанции по делам, подсудным Верховному суду;

б) кассационно-ревизионной инстанцией по делам Окружных судов и военных трибуналов;

в) органом надзора за всеми действующими на территории Республика судами и судебно-административными органами (ст. 3) за исключением земельных комиссий и Особой коллегии высшего контроля по земельным делам и Арбитажной Комиссии.

Ст. 52. В соответствии с этим Верховный суд действует в составе:

а) пленарного заседания;

б) судебной и кассационной коллегии по уголовным делам;

в) судебной и кассационной коллегии по гражданским делам;

г) дисциплинарной коллегии.

Ст. 53. Председатель Верховного суда, председатели коллегий по уголовным и гражданским делам и члены Верховного суда назначаются: председатель суда и председатели коллегий—непосредственно Президиумом Центрального Исполнительного Комитета, члены суда—по представлению Народного Комиссариата Юстиции—президиумом Центрального Исполнительного Комитета.

Ст. 54. Председатель Верховного суда, председатели коллегий и члены Верховного суда отзываются и отстраняются от должности Президиумом Центрального Исполнительного Комитета.

Ст. 55. При Верховном суде состоит Прокурор, назначаемый из числа помощников Прокурора Республики.

Ст. 56. Председатель Верховного Суда ведает:

а) созывом пленарных заседаний Верховного суда и подготовкой материалов к ним;

б) составлением периодической отчетности по Верховному Суду и пред-

ча іх Народнаму Камісару Юстыцыі і Прэзыдыуму Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту:

в) назначэньне і звальненьне службовых асоб Вярхоўнага Суда.

Арт. 57. У чыннасьць Пленуму Вярхоўнага Суда уваходзіць:

а) вытлумачэньне законаў па пытаньнях судовае практыкі, узьнятых старшынёю, асобнымі калегіямі, асобным складам судовага пасяджэньня тае або іншае калегіі Вярхоўнага Суда, па прапазыцыі пракурора рэспублікі пракурора пры Вярхоўным Судзе, а таксама паводле захадаў пленумаў акруговых судоў, згодна з арт. 43 гэтага палажэньня;

б) разгляд, адмена і зьмяненьне рашэньняў і прыгавароў судовых і касацыйных калегій Вярхоўнага Суда і любога іншага суда або судова-адміністрацыйнага органа апрача Асобае Калегіі Вышэйшага Кантроля па зямельных справах і Арбітражнай Камісіі, па прапазыцыі Прэзыдыуму Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту або пракурора Рэспублікі і па пратэстах старшынаваўшых на пасяджэньнях гэтых калегій або іх пракурораў, а таксама паводле захадаў старшыні Вярхоўнага Суда;

в) разгляд характарыстык акруговых судоў, якія падаюцца калегіямі Вярхоннага Суда на грунце разгледжаных імі спраў у парадку касацыі і нагляду;

г) падача Народнаму Комісарыяту Юстыцыі вестак аб неабходных зьмяненьнях асабовага складу акруговых судоў і паведамленьне аб гэтым акруговых выканаўчых камітэтаў;

д) назначэньне спэцыяльных рэвізый акруговых судоў па прапазыцыі пракурора рэспублікі і ўласнай ініцыятыве з санкцыі Народнага Камісарыяту Юстыцыі і выслухоўваньне вынікаў гэтых рэвізый з абавязковым выклікам старшыні абрэвізаванага суда;

е) разьмеркаваньне абавязкаў паміж членаў Вярхоўнага Суда і наз-

ставлением таковой Народному Комиссару Юстиции и Президиуму Центрального Исполнительного Комитета;

в) назначением и увольнением должностных лиц Верховного суда.

Ст. 57. К ведению пленума Верховного суда относится:

а) истолкование законов по вопросам судебной практики, возбужденным председателем, отдельными коллегиями, отдельным составом судебного заседания той или иной коллегии Верховного суда, по предложению Прокурора Республики, состоящего при Верховном суде Прокурора, а равно по представлениям пленумов Окружных судов, согласно ст. 43 настоящего положения;

б) рассмотрение, отмена и изменение решений и приговоров судебных и кассационных коллегий Верховного суда и любого иного суда или судебно-административного органа за исключением Особой коллегии высшего контроля по земельным делам и Арбитражной Комиссии, по предложению Президиума Центрального Исполнительного Комитета или Прокурора Республики и по протестам председательствовавших в заседаниях этих коллегий или их Прокуроров, а равно по представлению Председателя Верховного Суда;

в) рассмотрение представляемых коллегиями Верховного суда характеристик Окружных судов на основании рассмотренных ими дел в порядке кассационном и надзора;

г) представление Народному Комиссару Юстиции о необходимых изменениях в личном составе Окружных судов с доведением об этом до сведения Окружных Исполнительных Комитетов

д) назначение специальных ревизий Окружных судов по предложению Прокурора Республики и по собственной инициативе с санкции Народного Комиссариата Юстиции и заслушание результатов этих ревизий с обязательным вызовом председателя обревизованного суда;

е) распределение обязанностей между членами Верховного Суда и

начэньне спэцыяльных складаў Вярхоўнага Суда;

ж) разгляд і пацьвярджэньне цыркуляраў па пытаньнях судовай практыкі і захады перад Народным Камісарыятам Юстыцыі аб неабходнасьці выданьня дырэктыў, якія дачыняюцца судовай палітыкі і арганізаваньня судовых устаноў;

з) узбуджэньне дысцыплінарнага разгляду спраў супроць членаў Вярхоўнага Суда, старшынь акруговых судоў, іх намесьнікаў і членаў акруговых судоў, узьнікшых у выніку рэвізый судоў або на грунце захадаў касацыйных калегій Вярхоўнага Суда;

і) выбары дысцыплінарнае калегіі;

к) разгляд усіх іншых пытаньняў, паданых пленуму Вярхоўнага Суда яго старшынёю, у межах кампэтэнцыі Вярхоўнага Суда.

Арт. 58. Пленарныя пасяджэньні Вярхоўнага Суда складаюцца з усіх членаў Вярхоўнага Суда, але ня меньш палавіны агульнага ліку членаў Вярхоўнага Суда пад старшынаваньнем старшыні Вярхоўнага Суда з абавязковай прысутнасьцю Пракурора Рэспублікі або ім упаўнаважанага аднаго з яго памочнікаў, а таксама памочніка Пракурора Рэспублікі пры Вярхоўным Судзе. На пленарных пасяджэньнях Вярхоўнага Суда могуць удзельнічаць і іншыя асобы з дазваленьня пленуму.

Правам рашаючага голасу карыстаецца старшыня, старшыні калегій і члены Вярхоўнага Суда.

Усе іншыя асобы, азначаныя ў гэтым артыкуле, карыстаюцца правам дарадчага голасу.

Увага 1. У выпадках, прадугледжаных у п. п. „г“ і „д“ арт. 57, права ўдзелу у пленарных пасяджэньнях Вярхоўнага Суда маюць, таксама загадчык аддзелу судабудаўніцтва і нагляду Народнага Камісарыяту Юстыцыі.

Увага 2. Усе пратаколы пасяджэньняў Вярхоўнага Суда паведамляюцца Народнаму Камісарыяту Юстыцыі.

назначение специальных составов Верховного суда;

ж) рассмотрение и утверждение циркуляров по вопросам судебной практики и вхождение в Народный Комиссариат Юстиции с представлением о необходимости издания директив, касающихся судебной политики и организации судебных учреждений;

з) возбуждение дисциплинарного производства против членов Верховного суда, председателей, Окружных судов, их заместителей и членов окружных судов, возникающих в результате ревизий судов или на основании представлений кассационных коллегий Верховного суда;

и) выборы дисциплинарной коллегии;

к) рассмотрение всех остальных вопросов, вносимых в Пленум Верховного суда Председателем его в пределах ведения Верховного суда.

Ст. 58. Пленарные заседания Верховного суда состоит из всех членов Верховного суда, но не менее половины общего числа членов Верховного суда, под председательством Председателя Верховного суда и при обязательном присутствии Прокурора Республики, или по его уполномочию одного из его помощников, а также состоящего при Верховном суде помощника прокурора Республики. В пленарных заседаниях могут участвовать и другие лица с разрешения пленума.

Правом решающего голоса пользуется Председатель, Председатели коллегий и члены Верховного суда.

Все остальные лица, указанные в настоящей статье, пользуются правом совещательного голоса.

Примечание 1. В случаях, предусмотренных в п. п. „г“ и „д“ ст. 57, право участия в пленарных заседаниях Верховного суда имеет также Заведывающий Отделом судоустройства и надзора Народного Комиссариата Юстиции.

Примечание 2. Все протоколы пленарных заседаний Верховного Суда сообщаются в Народный Комиссариат Юстиции.

Арт. 59. Судовыя пасяджэньні калегій Вярхоўнага Суда адбываюц па:

а) для разгляду спраў у якасьці суда першай інстанцыі ў складзе старшынуючага і двох народных засядаталяў па асобным сьпісу, які складаецца на кожны год Народным Камісарыятам Юстыцыі і пацьвярджаецца паводле яго захадаў Прэзыдыумам Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту;

б) для разгляду спраў у якасьці касацыйнай інстанцыі—у складзе старшынуючага і двох членаў Вярхоўнага Суда.

Старшыня Вярхоўнага Суда мае права прыняць на сябе старшынаваньне па любой справе, якая разглядаецца у той ці іншай калегіі Вярхоўнага Суда.

Арт. 60. Дысцыплінарная калегія Вярхоўнага Суда утвараецца з старшыні Вярхоўнага Суда або яго намесьніка і двох членаў Вярхоўнага Суда—усе па выбары яго пленуму.

Арт. 61. Узаемаадносіны Вярхоў Суда БССР з Вярхоўным Судом Саюзу ССР вызначаюцца палажэньнем аб Вярхоўным Судзе Саюзу ССР.

ПАДЗЕЛ IV.

Глава VII.

Аб спэцыяльных судовых установах і судова-адміністрацыйных органах для разгляду спраў асобых катэгорый.

Арт. 62. Ваенныя трыбуналы дзейнічаюць на грунце палажэньня аб Вярхоўным Судзе Саюзу ССР і пазьней прынятых узаканеньняў.

Арт. 63. Працоўныя сэсіі народных судоў утвараюцца ў кожным акруговым горадзе, а таксама і ў іншых мясцовасьцях, вызначаюцца па узгадненьні Народных Камісарыятаў Юстыцыі і працы з Цэнтральным Саветам Прафэсіянальных Саюзаў БССР. Такія сэсіі складаюцца з аднаго пастаяннага судзьдзі і двох пастаянных членаў суда: аднаго па выбары мясцовага прафэсіянальнага

Ст. 59. Судебные заседания коллегий Верховного суда происходят:

а) для рассмотрения дел в качестве суда первой инстанции в составе председательствующего и двух народных заседателей по особому списку, составляемому на каждый год Народным Комиссариатом Юстиции и утверждаемому по его представлению Президиумом Центрального Исполнительного Комитета;

б) для рассмотрения дела в качестве кассационной инстанции—в составе председательствующего и двух членов Верховного суда.

Председатель Верховного суда имеет право принять на себя председательствование по любому делу, разбираемому в той или иной коллегии Верховного суда.

Ст. 60. Дисциплинарная коллегия Верховного суда образуется из Председателя Верховного суда или заместителя его и двух членов Верховного суда—все по выбору пленума его.

Ст. 61. Взаимоотношения Верховного суда БССР с Верховным Судом Союза ССР определяются Положением о Верховном Суде Союза ССР.

РАЗДЕЛ IV.

Глава VII.

О специальных судебных учреждениях и судебно-административных органах для рассмотрения дел особых категорий.

Ст. 62. Военные Трибуналы действуют на основаниях и в порядке, определения в Положении о Верховном суде Союзе ССР и последующих узаконениях.

Ст. 63. Трудовые сессии народных Судов образуются в каждом окружном городе, а равно в других местностях, устанавливаемых по соглашению Народных Комиссариатов Юстиции и Труда с Белорусским Центральным Советом Профессиональных Союзов в составе одного постоянного судьи и двух постоянных членов суда: одного—по избранию местного профессионального об'-

аб'яднаньня, а другога—мясцовага (акруговага або раённага) выканаўчага камітэту з ліку працаўнікоў гаспадарчых устаноў і прадпрыемств. Працоўныя сэсіі дзейнічаюць паводле аднаго і таго самага парадку і правіл, што і народныя суды.

Інспэктару працы даецца права падтрымліваць абвінавачаньне па азначаных справах і апратэстоўваць прынятыя па іх рашэньні і вызначэньні.

Арт. 64. Працоўным сэсіям падсудны усе злучаныя з нарушэньнем законаў працы крымінальныя і грамадзянскія справы: а) працоўным сэсіям акруговых гарадоў—справы, што ўзікаюць на прасторы тых вучасткаў народных судоў, камэры якіх знаходзяцца у акруговых гарадох; працоўным сэсіям іншых мясцовасьцяй—справы, што узьнікаюць на тэрыторыі адпаведных вучасткаў народных судоў, пры якіх гэтыя сэсіі ўтвораны. У тых-жа мясцовасьцях, на якія дзейнічаньне працоўных сэсій не пашыраецца, азначаныя справы разглядаюцца народнымі судамі у агульным парадку.

Арт. 65. Патрабаваньні для заняцьця пасады народнага судзьдзі, які-б старшынаваў на працоўных сэсіях, і парадак яго назначэньня і зьмяшчэньня той самы, што і для рэшты народных судзьдзяў.

Арт. 66 Зямельныя камісіі, Асобая Калегія Вышэйшага Контроля па зямельных справах, Арбітражная Камісія і камісія па справах недалеткаў, дзейнічаюць на грунце асобых аб іх палажэньняў.

ПАДЗЕЛ V.

Глава VIII.

Аб дзяржаўнай пракуратуры.

Арт. 67. На чале дзяржаўнай пракуратуры (арт. 8) у якасьці пракурора рэспублікі, стаіць Народны Камісар Юстыцыі, а пры ім памочнікі пракурора рэспублікі, з якіх адзін зьяўляецца старшым памочнікам пракурора рэспублікі.

единения и другого—по избранию местного (окружного или районного) Исполнительного Комитета из числа работников хозяйственных учреждений и предприятий. Трудовые сессии действуют в том же порядке и по тем же правилам, как и народные Судьи.

Инспектору труда предоставляется право поддерживать обвинение по означенным делам и опротестовывать вынесенные по ним решения и определения.

Ст. 64. Трудовым сессиям подсудны все связанные с нарушением законов о труде уголовные и гражданские дела: а) трудовой сессии, состоящей в окружном городе—дела, возникающие на пространстве тех участков народных Судов, камеры которых находятся в окружном городе и б) трудовым сессиям в прочих местностях—дела, возникающие в пределах соответствующих участков народных судов, при коих эти сессии образованы. В местностях, на кои действие трудовых сессий не распространяется, указанные дела рассматриваются народным судами в общем порядке.

Ст. 65 Требования для занятия должности народного судьи, председательствующего в трудовых сессиях, и порядок его назначения и смещения то же, что и для остальных народных судей.

Ст. 66. Земельные комиссии. Особая коллегия высшего контроля по земельным делам. Арбитражная комиссия и комиссия по делам о несовершеннолетних действует на основании особых о них положений.

РАЗДЕЛ V.

Глава VIII.

О Государственной Прокуратуре.

Ст. 67. Во главе Государственной Прокуратуры (ст. 8) в качестве Прокурора Республики стоит Народный Комиссар Юстиции и при нем помощники Прокурора Республики, из которых один является старшим помощником Прокурора Республики.

Памочнікі пракурора рэспублікі назначаюцца Саверам Народных Камісараў паводле захадаў пракурора рэспублікі.

Арт. 68. Пры аедзеле пракаратуры Народнага Камісарыяту Юстыцыі існуюць пракуроры ў ліку, вызначаным штатам і завуццца пракурорамі пры Народным Камісарыяце Юстыцыі, а ў акругах—акруговыя пракуроры і іх памочнікі (камэрныя і вучастковыя). Раён дзейнасьці вучастковых памочнікаў пракурора вызначаецца пракурорам рэспублікі паводле захадаў акруговага пракурора.

Усе азначаныя ў гэтым артыкуле асобы пракурорскага нагляду назначаюцца, перамяшчаюцца і звальняюцца пракурорам рэспублікі.

Арт. 69. Для выпаўненьня чынасьці пракурорскага нагляду на справах працы пры аддзеле пракуратуры Народнага Камісарыяту Юстыцыі існуе на правох пракурора пры Народным Комісарыяце Юстыцыі пракурор па справах працы. Апошні назначаецца пракурорам рэспублікі па ўзгадненьні з Народным Комісарыятам Працы і Цэнтральным Саветам Прафэсіянальных Саюзаў БССР.

Арт. 70. На пракуратуру ўскладаецца:

а) ажацьцяўленьне пагляду ад імя дзяржавы за законнасьцю дзеяньняў усіх органаў улады, гаспадарчых устаноў, грамадзкіх і прыватных арганізацый і прыватных асоб, спосабам узбуджэньня крымінальнага праськедаваньня супроць вінаватых і апратэставаньня пастаноў, якія нарушаюць закон;

б) непасрэдны нагляд за дзейнасьцю съледчых органаў і нагляд за работаю дазнаўчых органаў;

в) нагляд за дзейнасьцю органаў Дзяржаўнае Палітычнае Управы на грунце палажэньня, пацьвярджанага Прэзыдыумам Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту;

г) удзел у судзе крымінальных справах наагул і па тых грамадзян-

Помощники Прокурора Республики назначаются Советом Народных Комиссаров по представлению Прокурора Республики.

Ст. 68 При Отделе Прокуратуры Народного Комиссариата Юстиции в числе, определенном штатами, состоят Прокуроры, именуемые Прокурорами при Народном Комиссариате Юстиции, и в Округах—Окружные Прокуроры и их помощники (камерные и участковые). Район деятельности участковых Помощников Прокурора определяется Прокурором Республики по представлению Окружного Прокурора.

Все указанные в настоящей статье лица прокурорского надзора назначаются, перемещаются и увольняются Прокурором Республики.

Ст. 69. Для осуществления функции прокурорского надзора по трудовым делам при Отделе Прокуратуры Народного Комиссариата Юстиции состоит на правах Прокурора при Народном Комиссариате Юстиции специальный прокурор по трудовым делам, назначаемый Прокурором Республики по соглашению с Народным Комиссариатом Труда и Белорусским Центральным Советом Профессиональных Союзов.

Ст. 70. На Прокуратуру возлагается:

а) осуществление надзора от имени государства за законностью действий всех органов власти, хозяйственных учреждений, общественных и частных организаций и частных лиц, путем возбуждения уголовного преследования против виновных и опротестования нарушающих закон постановлений;

б) непосредственное наблюдение за деятельностью следственных органов и надзор за работой органов дознания;

в) наблюдение за деятельностью органов Государственного Политического Управления на основании положения, утвержденного Президиумом Центрального Исполнительного Комитета;

г) участие в суде по уголовным делам вообще и по тем гражданским

скіх справах, якія дачыняюцца інтарэсаў дзяржавы або працоўных;

д) нагляд за правільнасьцю трыманьня пад вартай у мясцох зьняволеньня і правільнасьцю выпаўненьня судовых прыгавораў.

Арт. 71. У галіне нагляду за законасьцю (п. „а“ арт. 70) ў кола абавязкаў прокуратуры ўваходзіць:

1. Прокурора рэспублікі:

а) нагляд за законасьцю дзейнасьці ўсіх Народных Камісарыятаў і іншых цэнтральных установ і арганізацый прапанаваньне аб адмене або зьмяненьні выданых імі незаконных распраджэньняў і пастаноў і апратэставаньне іх, калі гэта будзе патрэбна, перад Саветам Народных Камісараў або Прэзідыумам Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту для іх адмены.

2. Акруговых пракурораў:

а) падача мясцовым акруговым выканаўчым камітэтам прапазыцый аб адмене або зьмяненьні выданых імі або падпарадкаванымі ім органамі незаконных распараджэньняў і пастаноў;

б) апратэставаньне азначаных распараджэньняў і пастаноў, а таксама распараджэньняў і пастаноў непадпарадкаваных акруговым выканаўчым камітэтам мясцовых органаў цераз прокурора рэспублікі перад Саветам Народных Камісараў або Прэзыдыумам Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту.

3. Вучастковых памочнікаў прокурора:

а) выпаўненьне азначаных ў п. 2 гэтага артыкулу чыннасьцяй у стасунку д з е ю ч ы х на падпарадкаванай вучастковым памочнікам пракурора тэрыторыі раённых выканаўчых камітэтаў і падпарадкаваных апошнім органаў, з апратэставаньнем іх незаконных пастаноў і распараджэньняў ва ўстаноўленым парадку.

Увага 1. Апратэставаньне асобамі прокурорскага нагляду азначаных у гэтым артыкуле распараджэньняў і пастаноў не прыпыняе іх ажыцьцяўленьнем.

делам, в коих затрагиваются интересы государства или трудящихся;

д) наблюдение за правильностью содержания под стражей в местах лишения свободы и за исполнением судебных приговоров.

Ст. 71. В области надзора за законностью (п. „а“ ст. 70) в круг обязанностей Прокуратуры входит:

1. Прокурора Республики:

а) наблюдение за законностью деятельности всех народных Комиссариатов и иных центральных учреждений и организаций, предложение об отмене или изменении изданных ими незаконных распоряжений и постановлений и опротестование таковых, в случае надобности в Совет Народных Комиссаров или в Президиум Центрального Исполнительного Комитета на предмет их отмены.

2. Окружных Прокуроров:

а) внесение в местные Окружные Исполнительные Комитеты предложений об отмене или изменении изданных ими или подчиненными им органами незаконных распоряжений и постановлений;

б) опротестование указанных распоряжений и постановлений, а равно распоряжений и постановлений неподведомственных окружным исполнительным комитетам местных органов, через Прокурора Республики в Совет Народных Комиссаров или Президиум Центрального Исполнительного Комитета.

3. Участковых помощников Прокурора:

Выполнение указанных в п. 2 настоящей статьи функций в отношении действующих на подведомственной участковым помощникам прокурора территории районных исполнительных комитетов и подчиненных последним органов с опротестованием незаконных постановлений и распоряжений их в установленном порядке.

Примечание 1. Опротестование лицами Прокурорского Надзора упоминаемых в настоящей статье распоряжений и постановлений не приостанавливает проведения их в жизнь.

Увага 2. Азначаныя ў гэтым артыкуле выканаўчыя камітэты абавязаны разглядзець пратэсты прокуратуры ў працягу двох тыдняў.

Арт. 72. У галіне нагляду за дазнаньнем і сьледзтвам (п. „б“ арт. 70) на прокуратуру ўскладаецца:

а) дача сьледчым і дазнаўчым органам, а таксама органам Дзяржаўнай Палітычнай Управы, разьясьненьняў і ўказаньняў па пытаньні аб мерах спыненьня злачынстваў і па ўсіх іншых пытаньнях, якія патрабуюць дазнаньня і папярэдняга сьледзтва;

б) дача суду, па справах, па якіх рабілася папярэдняе сьледзтва, прапазыцый аб аддачы вінаватых пад суд на грунце абвінавальных заключэньняў, складзеных сьледчымі або, з прычыны неабходнасьці, самой прокуратурай, а таксама прапазыцый аб спыненьні такіх спраў.

Арт. 73. У галіне судовай работы (п. „в“ арт. 70) на абавязкі прокуратуры ўскладаецца:

а) выпаўненьне ўсіх чыннасьцяй, якія ўскладаюцца на яе крымінальна-процэсуальным кодэксам, паводле азначаных у ім выпадкаў і парадку, прыватна: удзел ў распараджальных пасяджэньнях суда па паданых ею прапазыцыях, падтрыманьне абвінавачаньня на судзе, апротэставаньне прыгавараў і касацыйных вызначэньняў, дача на судзе заключэньняў па крымінальных справах, якія разглядваюцца ў касацыйным парадку або ў парадку нагляду;

б) выпаўненьне чыннасьці, якая ўскладаецца на пракуратуру грамадзянска-працэсуальным кодэксам, у гэтым ліку: узбуджэньне грамадзянскіх спраў, удзел у іх разглядзе і апротэставаньне рашэньняў і вызначэньняў па грамадзянскіх справах ва ўсіх тых выпадках, калі гэтага патрабуе ахова інтарэсаў дзяржавы і працоўных мас.

Арт. 74. У галіне нагляду за месцамі зьняволеньня і зьдзяйсьненьня прыгавароў на прокуратуру ўскладаецца:

Примечание 2. Указанные в настоящей статье Исполнительные Комитеты обязаны рассмотреть протест прокуратуры в двухнедельный срок.

Ст 72 В области наблюдения за дознанием и следствием (п „б“ ст. 70) на Прокуратуру возлагается:

а) дача органам следствия и дознания и органам Государственного Политического Управления раз'яснений и указаний по вопросу о мере пресечения, а равно по всем другим вопросам, связанным с производством дознания и предварительного следствия;

б) внесение в суд по делам, по коим производилось предварительное следствие, предложений о предании обвиняемых суду на основании обвинительных заключений составленных следователями или в случае необходимости самой прокуратуры, а равно предложений о прекращении таких дел.

Ст. 73. В области судебной работы (п. „в“ ст. 70) к обязанностям Прокуратуры относится:

а) выполнение всех функций, возлагаемых на нее Уголовно Процессуальным Кодексом, в случаях и порядке, в нем указанных, в частности участие в распорядительных заседаниях суда по вносимым ею предложениям, поддержание обвинения на суде, опротестование приговоров и кассационных определений, дача на суде заключений по уголовным делам, рассматриваемым в кассационном порядке или в порядке надзора;

б) выполнение функций, возлагаемых на Прокуратуру Гражданско-Процессуальным Кодексом, в том числе возбуждение гражданских дел, участие в их производстве, и опротестование решений и определений по гражданским делам во всех тех случаях, когда этого требует охрана интересов государства и трудящихся масс.

Ст. 74. В области наблюдения за местами заключения и приведения приговоров в исполнение (п. „г“ ст. 70) на Прокуратуру возлагается:

а) праверка правільнасьці трыманьня пад вартай ва ўсіх бяз выключаньня мясцох зьняволеньня і асвабаджэньня з пад варты асоб, відочна неправільна зьняволеных;

б) дача ўказаньняў належным органам па пытаньнях, якія дачыняюцца правільнага выпаўненьня прыгавораў.

Арт. 75. Для ажыцьцяўленьня ўскладзеных на прокуратуру абавязкаў асобам прокурорскага нагляду належыць, апрача праў прыўласьціўленных ім крымінальным і грамадзянскім процэсуальнымі кодэксамі, наступныя правы:

а) прысутнічаць на пасяджэньнях адпаведных органаў Савецкай улады (арт. 71) з правам дарадчага голасу і знаёміцца з справамі любое дзяржаўнае ўстановы і ўсіх грамадзкіх і прыватных організацый;

б) патрабаваць ад усіх органаў Савецкай улады, установ, організацый і асоб неабходныя весткі і матар'ялы, такія патрабаваньні падлягаюць абавязковаму выпаўненьню.

Увага. Органы Дзяржаўнае Політычнае Ўправы лічачы, што тая ці іншая справа мае асабліва сакрэтны характар, маюць права патрабаваць, каб азнаемленьне з справай рабілася непасрэдна самім прокурорам.

Арт. 76. Нагляд за выпаўненьнем прокуратурай ускладзеных на яе абавязкаў належыць прокурору рэспублікі.

На намоцнікаў прокурора рэспублікі ўскладаецца непасрэднае кіраўніцтва і інструктаваньне прокурораў, а таксама сьледчых па важнейшых справах, якія існуюць пры аддзеле прокуратуры. Кіраўніцтва і нагляд за работай старшых сьледчых, а таксама вучастковых сьледчых, якія існуюць пры сьледчых вучастках, ускладаецца на акруговых прокурораў і іх намоцнікаў.

Арт. 77. Прокурор рэспублікі ажыцьцяўляе дадзеныя яму правы як сам непасрэдна, гэтак і цераз

а) проверка правильность содержания под стражей во всех без исключения местах лишения свободы и освобождение из-под стражи лиц, явно неправильно содержащихся;

б) дача указаний подлежащим органам по вопросам, касающимся правильного приведения приговоров в исполнение.

Ст. 75. Для осуществления возложенных на Прокуратуру обязанностей лицам прокурорского надзора принадлежит право помимо предоставленных им Уголовным и Гражданским Процессуальными Кодексами:

а) присутствовать на заседаниях соответствующих органов Советской власти (ст. 71) с правом совещательного голоса и знакомиться с делами любого государственного учреждения и всех общественных и частных организаций;

б) требовать от всех органов Советской власти, учреждений, организаций и лиц, необходимые им сведения и материалы, каковые требования являются обязательными к исполнению.

Примечание. Органы Государственного Политического Управления, признавая то или иное дело, имеющие особо секретный характер, вправе требовать, чтобы ознакомление с делом производилось непосредственно самим Прокурором.

Ст. 76. Надзор за исполнением Прокуратурой возлагаемых на нее обязанностей принадлежит Прокурору Республики.

На помощников Прокурора Республики возлагается непосредственное руководство и инструктирование прокуроров и состоящих при Отделе Прокуратуры Следователей по важнейшим делам. Руководство и наблюдение за работой старших следователей и состоящих при следственных участках участковых следователей возлагается на Окружных Прокуроров и их помощников.

Ст. 77. Прокурор Республики осуществляет предоставленные ему права, как лично, так и через своих

сваіх памоцнікаў і мае права, калі прызнаэ гэта неабходным, непасрэдна выпаўняць як чыннасьць апошніх, гэтак і чыннасьць любое асобы прокурорскага нагляду.

Арт. 78. Прокурор рэспублікі падае Савету Народных Камісараў і Прэзыдыуму Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР справаздачу аб сваёй дзейнасьці і дзейнасьці ўсяе прокуратуры рэспублікі. Акруговыя-ж прокуроры падаюць пэрыодычныя справаздачы аддзелу прокуратуры, а вучастковыя — акруговым прокурорам.

Увага. Акруговыя прокуроры копіі сваіх справаздач падаюць акруговым выканаўчым камітэтам, вучастковыя-ж прокуроры—раённым выканаўчым камітэтам.

Глава IX.

Аб сьледчых.

Арт. 79. Сьледчыя існуюць:

а) пры сьледчых вучастках,

б) пры акруговых прокурорах;

в) пры аддзеле прокуратуры Народнага Камісарыяту Юстыцыі.

Арт. 80. Сьледчыя пры сьледчых вучастках завуцца **вучастковымі-сьледчымі**—сьледчыя пры акруговых прокурорах—**старшымі сьледчымі**—сьледчыя пры аддзеле прокуратуры —**„сьледчымі па важнейшых справах“**.

Арт. 81. Вучастковыя сьледчыя дзейнічаюць на тэрыторыі сьледчых вучасткаў, пры якіх яны існуюць, старшыя сьледчыя — на тэрыторыі адпаведнай акругі, а сьледчыя па важнейшых справах пры Народным Камісарыяце Юстыцыі—па ўсёй тэрыторыі рэспублікі. Парадак дзейнасьці сьледчых вызначаецца адпаведнымі артыкуламі крымінальна-процэсуальнага кодэксу, а таксама інструкцыямі і заўвагамі Народнага Камісарыяту Юстыцыі.

Арт. 82. Сьледчыя назначаюцца, перамяшчаюцца і звальняюцца Народным Камісарам Юстыцыі паводле захадаў акруговых прокурораў.

помощников и вправе, если признает это необходимым, непосредственно выполнить как функции последних, так равно и функции любого лица прокурорского надзора.

Ст. 78. Прокурор Республики представляет в Совет Народных Комиссаров и Президиум Центрального Исполнительного Комитета БССР отчет о своей деятельности и деятельности всей Прокуратуры Республики, Окружные Прокуроры представляют периодически отчеты в Отдел Прокуратуры, участковые Прокуроры—окружным прокурорам.

Примечание. Окружные Прокуроры копии своих отчетов представляют Окружным Исполнительным Комитетам, участковые Прокуроры—Районным Исполнительным Комитетам.

Глава IX.

О следователях.

Ст. 79. Следователи состоят:

а) при следственных участках;

б) при Окружных Прокурорах;

в) при Отделе Прокуратуры Народного Комиссариата Юстиции.

Ст. 80. Следователи при следственных участках именуются „участковыми следователями“—следователи при Окружных Прокурорах—„старшими следователями“—следователи при Отделе Прокуратуры“ „следователям по важнейшим делам“.

Ст. 81. Участковые следователи действуют на территории следственных участков, при которых они состоят, старшие следователи на территории соответствующего округа, а следователи по важнейшим делам при Народном Комиссариате Юстиции—на всей территории Республики. Порядок деятельности следователей определяется соответствующими статьями Уголовно-Процессуального Кодекса и инструкциями и указаниями Народного Комиссариата Юстиции.

Ст. 82. Следователи назначаются, перемещаются и увольняются Народным Комиссаром Юстиции по представлению Окружных Прокуроров.

Арт. 83. Сьледчымі ня могуць быць:

а) асобы, якія ня маюць выбарчых правоў;

б) асобы зьняслаўленыя па суду або выключаныя з грамадзкіх і профэсыянальных арганізацый за ганблівыя ўчынкі і паводзіны;

в) асобы, якія ня маюць 2-х летняга стажу работы па савецкай юстыцыі на пасадзе ня менш як сакратара народнага судзьдзі, або не вытрымалі належнага апрабаваньня.

Арт. 84. Вызначэньне колькасьці вучастковых сьледчых і граніц вучасткаў робіцца акруговымі выканаўчымі камітетамі па ўзгадненьні з Народным Камісарыятам Юстыцыі.

ПАДЗЕЛ VI.

Глава X.

Аб калегіі абаронцаў.

Арт. 85 Пры акруговых судох існуюць **калегіі абаронцаў**; пры Народным Камісарыяце Юстыцыі — **усебеларускае аб'еднаньне абаронцаў.**

Арт. 86. Агульны нагляд і агульнае кіраўніцтва, арганізаваньне, рэвізыя і інструктаваньне калегіі абаронцаў належыць Народнаму Камісарыяту Юстыцыі.

Бліжэйшы нагляд і кіраўніцтва, дзейнасьцю калегіі абаронцаў ажыцьцяўляецца акруговымі судамі і іх упаўнаважанымі.

Арт 87. Членамі калегіі абаронцаў могуць быць асобы, якія адпавядаюць патрабаваньням неабходным для заняцьця пасады народнага судзьдзі (арт. 15 з увагай).

Увага. Асобы, жадаючыя ўвайсьці ў лік членаў калегіі абаронцаў, але не адпавядаючыя ўмовам, пералічаным у п. „б“ арт. 15—апрабоўваюцца.

Арт. 88. Першастковы склад калегіі абаронцаў пацьвярджаецца акруговым выканаўчым камітэтам, пасьля чаго новыя члены калегіі абаронцаў прымаюцца прэзыдыумам калегіі (арт. 90) пад наглядам акруговага выканаўчага камітэту. Апошняму даецца,

Ст. 83. Не могут быть следователями:

а) лица, не имеющие избирательных прав;

б) лица опороченные по суду или исключенные из общественных и профессиональных организаций за порочащие поступки и поведение;

в) не имеющие 2-х летнего стажа работы по Советской Юстиции в должности не ниже секретаря народного судьи или же не сдавшие соответствующего испытания.

Ст. 84. Определение количества участковых следователей и границ участков производится Окружными Исполнительными Комитетами по соглашению с Народным Комиссариатом Юстиции.

РАЗДЕЛ VI.

Глава X.

О коллегии защитников.

Ст. 85. При Окружных судах состоят коллегии защитников при Народном Комиссариате Юстиции—Всебелорусское Об'единение Защитников.

Ст. 86. Общий надзор и общее руководство, организация, ревизия и инструктирование коллегий защитников принадлежит Народному Комиссариату Юстиции.

Ближайший надзор и руководство деятельностью коллегий защитников осуществляется Окружными Судами и их уполномоченными.

Ст. 87. Членами коллегии защитников могут быть лица, удовлетворяющие условиям, необходимым для занятия должности Народного Судьи (ст. 15 и примечание).

Примечание. Лица, желающие вступить в число членов коллегии защитников и неудовлетворяющие условиям, перечисленные в п. „б“ ст. 15, подвергаются испытанию.

Ст. 88. Первоначальный состав коллегии защитников утверждается Окружным Исполнительным Комитетом. В дальнейшем прием новых членов коллегии защитников производится Президиумом Коллегии (ст. 90) под контролем Окружного Исполнитель-

як права адводу асоб, якія прымаюцца прэзыдыумам калегіі, гэтак і права адкліканьня раней прынятых членаў калегіі.

Аб абаронцах, якія прымаюцца ў члены калегіі абаронцаў, прэзыдыум калегіі абавязан кожны раз паведамляць акруговаму суду.

Арт. 89. Члены калегіі абаронцаў ня могуць займаць пасад у дзяржаўных установах і прадпрыемствах. Выключэньне робіцца:

1) для асоб, якія займаюць дзяржаўныя пасады з прычыны выбараў;

2) для профэсароў і выкладчыкаў юрыдычных навук;

3) для юрысконсультаў дзяржаўных устаноў і прадпрыемств паводле захадаў прэзыдыуму калегіі абаронцаў і спэцыяльнага на кожны асобны выпадак дазваленьня Народнага Камісарыяту Юстыцыі на грунце хадайнічаньня адпаведных дзяржаўных устаноў і прадпрыемстваў.

Увага 1. Юрысконсульты ўстаноў і прадпрыемстваў будучы адначасна членамі калегіі абаронцаў, ня маюць права прымаць для правядзеньня спраў тых устаноў і прыватных асоб, у якіх супраціўнай стараною зьяўляецца ўстанова або прадпрыемства, дзе яны лічацца юрысконсультамі, а таксама спраў прыватных асоб, у якіх супраціўнай стараною зьяўляецца наагул дзяржаўная ўстанова або прадпрыемства.

Увага 2. Ухіленьні ад зьмешчаных у гэтым артыкуле правіл могуць адбывацца толькі пасьля асобага на кожны выпадак дазваленьня Народнага Камісара Юстыцыі.

Арт. 90. Агульны сход калегіі абаронцаў выбірае з ліку сваіх членаў прэзыдыум калегіі, на які ўскладаецца;

а) прыём новых членаў калегіі;

б) кіраўніцтва, нагляд і контроль за выпаўненьнем членамі калегіі сваіх абавязкаў;

ного Комитета. Последнему предоставляется как право отвода вновь принимаемых президиумом, так и право отзыва ранее принятых членов коллегии.

О принимаемых в коллегию защитников членах, президиум коллегии обязан каждый раз доводить до сведения Окружного Суда.

Ст 89. Члены коллегии защитников не могут занимать должности в государственных учреждениях и предприятиях. Исключение допускается:

а) для лиц, занимающих государственные должности по выборам;

б) для профессоров и преподавателей юридических наук;

в) для юрисконсультов государственных учреждений и государственных предприятий по представлению президиума коллегии защитников и по специальному в каждом отдельном случае разрешению Народного Комиссариата Юстиции на основании ходатайства соответствующих государственных учреждений и предприятий.

Примечание 1. Юрисконсульты учреждений и предприятий, состоящие одновременно членами коллегии защитников, не вправе принимать к ведению дел учреждений и частных лиц, в коих противной стороной является учреждение или предприятие, где они состоят юрисконсультами, а равно дел частных лиц, в которых противной стороной является вообще государственное учреждение или предприятие.

Примечание 2. Отступления от правил, изложенных в настоящей статье, могут иметь место с особого в каждом отдельном случае разрешения Народного Комиссариата Юстиции.

Ст. 90. Общее собрание коллегии защитников избирает из своей среды президиум коллегии, на который возлагается:

а) прием новых членов коллегии;

б) руководство, наблюдение и контроль за исполнением членами коллегии их обязанности;

в) організаваньне кансультацый для юрыдычнай дапамогі насельніцтву, назначэньне бясплатнай абароны і абароны па таксе (п. п. „а“ і „б“ арт. 91);

г) разгляд у парадку дысцыплінарнага вядзеньня спраў аб членах калегіі абаронцаў, пры чым пастановы прэзыдыуму калегіі па гэтых справах могуць быць аскарджаны зацікаўленымі асобамі і прокурорам акруговага выканаўчаму камітэту;

д) распараджэньне тымі грашмі, якія наступаюць у фонд калегіі (арт. 92).

Арт. 91. Праца абаронцаў аплачваецца паводле наступных асноў:

а) незаможныя асобы за парады ўтвораных калегіяй абаронцаў кансультацый, а таксама і за абарону іх членамі калегіі абаронцаў у судовых і адміністрацыйных установах—ад усякай аплаты працы абаронцаў вызваляюцца:

б) рабочыя дзяржаўных і прыватных прадпрыемстваў і служачыя савецкіх устаноў і прадпрыемстваў, маюць права аплачваць помач абаронцаў па таксе, якая ўстанаўляецца Народным Камісарыятам Юстыцыі;

в) ва ўсіх іншых выпадках узнагарода абаронцу вызначаецца пагадненьнем апошняга з зацікаўленай стараною.

Арт. 92 Абаронцы з палучанае ўзнагароды ўносяць процэнтнае адлічэньне, якое ўстанаўляецца Народным Камісарыятам Юстыцыі, у фонд колегіі абаронцаў, з якога ўчыняюцца ўсе расходы на ўтрыманьне прэзыдыуму калегіі і на організаваньне юрыдычных кансультацый.

Арт 93. У разьвіцьцё гэтае главы Народнаму Камісарыяту Юстыцыі даецца права выдаваць дадатковыя інструкцыі і палажэньні.

Глава XI.

Аб дзяржаўным натарыяце.

Арт. 94. Для ўчыненьня натарыяльных дзеяньняў, прадугледжаных

в) организация консультаций для оказания юридической помощи населению, назначение бесплатной защиты и защиты по таксе (п. п. „а“ и „б“ ст. 91);

г) рассмотрение в порядке дисциплинарного производства дел о членах коллегии защитников, при чем постановления президиума коллегии по этим делам могут быть обжалованы заинтересованными лицами и Прокурором в Окружный Исполнительный Комитет;

д) распоряжение денежными суммами, поступающими в фонд коллегии (ст. 92).

Ст 91. Оплата труда защитников производится на следующих основаниях:

а) лица, неимущие, при обращении их в учреждаемые коллегией защитников консультации, а равно при выполнении для них членами коллегий функций судебной защиты в судебных и административных учреждениях от всякой оплаты труда защитников,—освобождаются;

б) рабочие государственных и частных предприятий и служащие советских учреждений и предприятий имеют право оплачивать услуги защитников по таксе, устанавливаемой Комиссариатом Юстиции;

в) во всех остальных случаях вознаграждение защитнику определяется соглашением последнего с заинтересованной стороной.

Ст 92 Защитники вносят из своего вознаграждения процентное отчисление устанавливаемое Народным Комиссариатом Юстиции в фонд коллегии защитников, из коего производятся все расходы по содержанию президиума Коллегии и по организации юридических консультаций

Ст. 93. В развитие настоящей главы Народному Комиссариату Юстиции предоставляется право издавать дополнительные инструкции и положения.

Глава XI.

О государственном нотариате.

Ст. 94 Для совершения нотариальных действий, предусмотренных по-

палажэньнем аб дзяржаўным натарыяце, утвараюцца дзяржаўныя натарыяльныя канторы. Вызначэньне ліку натарыяльных кантор у акрузе і месца іх знаходжэньня робіцца пастановаю акругавага выканаўчага камітэту паводле пагаджэньня з Народным Камісарам Юстыцыі.

Увага. У раёнах, дзе натарыяльныя канторы ня ўтвораны, выпаўненьне іх чыннасьці, апрача заверкі і ўчыненьня дагавораў, ускладаецца на народных судзьдзяў. Некаторыя абавязкі натарыяльных кантор могуць ускладацца, згодна з асобымі для гэтага заканадаўчымі актамі, на раённыя выканаўчыя камітэты і сельскія саветы.

Арт. 95. На чале натарыяльных кантор стаяць натарыусы, якія назначаюцца і зьмяшчаюцца акруговымі выканаўчымі камітэтамі паводле захадаў акруговых судоў. Натарыусы назначаюцца з ліку асоб, якія маюць права выбірацца у народныя судзьдзі і вытрымалі адпаведныя апрабаваньні.

Увага. Натарыусы ня могуць служыць па ўласным найме ў савецкіх, грамадзкіх і прыватных установах і прадпрыемствах або супольнічаць у гандлёва-прамысловых прадпрыемствах.

Арт. 96. Нагляд і контроль за дзейнасьцю натарыяльных кантор і народных судзьдзяў у сэнсе выпаўненьня апошнімі натарыяльнае чыннасьці, а таксама рэвізыя і інструктаваньне іх, ажыцьцяўляецца акруговым судом і Народным Камісарыятам Юстыцыі.

Арт. 97. На натарыяльны пададдзел, аддзел судабудаўніцтва і нагляду Народнага Камісарыяту Юстыцыі ўскладаецца:

а) запіс накладаемых на будынкі і права забудоўкі забарона і дазваленьняў і выдача справак аб іх;

б) загадваньне натарыяльным архівам, які існуе пры ім, і выдача са спраў і яго кніг справак, копій, выпісак і гэт. дал.

ложением о Государственном Нотариате, учреждаются государственные нотариальные конторы Определение числа нотариальных контор в округе и местонахождение их производится постановлением Окружного Исполнительного Комитета по соглашению с Народным Комиссаром Юстиции.

Примечание. В районах, в коих нотариальные конторы не учреждены, исполнение их функций, за исключением засвидетельствования и совершения договоров, возлагается на народных Судей. Отдельные функции нотариальных контор могут быть возлагаемы, согласно особым на то законодательным актам, на районные исполнительные комитеты и сельские советы.

Ст. 95. Во главе нотариальных контор состоят нотариусы, назначаемые и смещаемые Окружными Исполнительными Комитетами по представлению Окружных Судов из числа лиц, имеющих право быть избранными в Народные Судьи и выдержавших соответствующие испытания.

Примечание. Нотариусы не могут быть заняты службой по личному найму в советских, общественных и частных учреждениях и предприятиях или быть участниками в торгово-промышленных предприятиях.

Ст. 96 Наблюдение и контроль за деятельностью нотариальных контор и народных судей в отношении выполнения последними нотариальных функций, а равно ревизия и инструктирование их осуществляются Окружным Судом и Народным Комиссариатом Юстиции.

Ст. 97 На нотариальный под‘отдел, Отдела Судоустройства и Надзора Народного Комиссариата Юстиции возлагается:

а регистрация налагаемых на строения и право застройки запрещений и разрешений и выдача справок о них;

б) заведывание состоящим при под‘отделе нотариальным архивом и выдача из дел и книг последнего справок, копий, выписей и проч.

Увага. Штомесячныя справаздачы аб сваёй дзейнасьці натарыяльныя канторы падаюць Народнаму Камісарыяту Юстыцыі і адпаведнаму акруговаму суду.

Арт. 98. Скаргі на ўчыненьне натарыятам натарыяльнага дзееньня, а таксама і на адмаўленьне ад учыненьня, разглядаюцца грамадзянскім аддзелам акруговага суда паводле парадку, азначанага ў грамадзянска-процэсуальным кодэксе.

Арт. 99. Натарыяльныя канторы і натарыяльны пададдзел аддзелу судабудаўніцтва і нагляду Народнага Камісарыяту Юстыцыі ўтрымліваюцца коштам збораў за ўчыненьне натарыяльных дзееньняў у межах каштарысу, які пацьвярджаецца Народным Камісарам Юстыцыі.

Глава XII.

Аб судовых выпаўніцелях.

Арт. 100. Судовыя выпаўніцелі акруговых судоў назначаюцца, у колькасьці, устаноўленай штатамі, перамяшчаюцца і звальняюцца распараджэньнямі старшыні акруговага суда, разьмяркоўваюцца ім адпаведна вучасткаў народных судоў і дзейнічаюць у межах вызначанага кожнаму з іх раёнаў.

Арт. 101. Судовымі выпаўніцелямі ня могуць быць:

а) асобы, якія ня маюць выбарчых правоў;

б) асобы, зьняслаўленыя судом або выключаныя з грамадзіх і прафэсіянальных організацый за ганблівыя ўчынкі і паводзіны;

в) асобы, не праслужыўшыя аднаго году на якой небудзь пасадзе ў органах савецкай юстыцыі або ня вытрымалі належнага апрабаваньня.

Арт. 102. Судовыя выпаўніцелі дзеюць у межах сваіх раёнаў, якія ўтвараюцца адпаведна з вучасткамі народных судоў.

Увага 1. Па распарджэньні прынаўшых рашэньне акруговага або народнага суда,— на судовага выпаўніцеля можа ў асобных выпад-

Примечание. Ежемесячные отчеты о своей деятельности, нотариальные конторы представляют в Народный Комиссариат Юстиции и соответствующий Окружный Суд.

Ст. 98. Жалобы на совершение нотариатом нотариального действия, а равно и на отказ в совершении рассматриваются гражданским отделением Окружного Суда в порядке, указанном в Гражданско-Процессуальном Кодексе.

Ст. 99. Нотариальные конторы и нотариальный под'отдел, отдела судоустройства и надзора Народного Комиссариата Юстиции содержатся за счет сборов, поступающих за совершение нотариальных действий, в пределах сметы, утверждаемой Народным Комиссаром Юстиции.

Глава XII.

О судебных исполнителях.

Ст. 100. Судебные исполнители, в числе, определенном штатами, состоят при Окружных судах, назначаются, перемещаются и увольняются распоряжениями Председателя Окружного Суда, распределяются им соответственно участкам Народных Судов и действуют в пределах назначенных каждому из них районов.

Ст. 101. Судебными исполнителями не могут быть:

а) лица, не имеющие избирательных прав;

б) лица, опороченные по суду или исключенные из общественных и профессиональных организаций за порочащие поступки и поведение;

в) не прослуживше в течение одного года на какой либо из должностей в органах Советской Юстиции или не сдавшие соответствующего испытания.

Ст. 102. Судебные исполнители действуют в пределах своих районов, образуемых соответственно участкам народных судов.

Примечание 1. По распоряжению постановивших решение Окружного Суда или Народного Суда, на судебного исполнителя мо-

ках ускладацца выпаўненьне тых або іншых дзеяньняў і за межамі яго раёну.

Уеага 2. Выпаўненьне судовых рашэньняў можа ўскладацца на органы міліцыі паводле інструкцыі Народных Камісарыятаў Юстыцыі і Унутраных Спраў.

Арт. 103. Судовыя выпаўніцелі пры выпаўненьні ўскладзеных на іх абавязкаў зьвяртаюцца, калі гэта бывае неабходна, за дапамогаю к органам міліцыі, для якіх такая дапамога зьяўляецца абавязковай.

Арт. 104. За ўсякае спозьненае выпаўненьне даручанага і іншыя незаконыя дзеяньні, судовыя выпаўніцелі ў залежнасьці важнасьці недагледжанага і злоўжыцьця, прыцягаюцца да дысцыплінарнай або крымінальнай адказнасьці.

Арт. 105. Скаргі на дзееньні судовых выпаўніцеляў, а таксама на маруднасьць іх, падаюцца народнаму судзьдзі па месцы выпаўненьня рашэньня або прыгавару.

ПАДЗЕЛ VII.

Глава XIII.

Аб парадку дысцыплінарнай адказнасьці судовык працаўнікоў

Арт. 106. Дысцыплінарныя справы аб судовых працаўніках Вярхоўнага Суда, аб старшынях акруговых судоў, іх намесьніках і сьледчых па важнейшых справах, членах акруговых судоў, а таксама аб прокурорах Народнага Камісарыяту Юстыцыі, акруговых прокурорах і іх памоцніках і ўпаўнаважаных акруговых судоў—падсудны дысцыплінарнай калегіі Вярхоўнага Суда.

Дысцыплінарныя справы аб народных судзьдзях, старшых і вучастковых сьледчых і сакратарох ўсіх азначаных у гэтым артыкуле органаў, а таксама натарыусах і судовых выпаўніцелях падсудны дысцыплінарнай калегіі акруговага суда.

жет быть в отдельных случаях возложено исполнение в тех или иных действий и вне пределах его района.

Примечание 2. Исполнение судебных решений может быть возлагаемо на органы милиции в порядке инструкции Народного Комиссариата Юстиции и Народного Комиссариата Внутренних Дел.

Ст. 103. Судебные исполнители при исполнении возложенных на них обязанностей прибегают, в случае необходимости, к содействию органов милиции, каковое содействие для милиции обязательно.

Ст 104. За всякое промедление в порученном исполнении и другие незаконные действия, судебные исполнители, в зависимости и от важности упущения и злоупотребления, подвергаются к дисциплинарной или уголовной ответственности.

Ст. 105. Жалобы на действия судебных исполнителей, а равно на медленность их подаются народному судье по месту исполнения решений или приговора.

РАЗДЕЛ VII.

Глава XIII.

О порядке дисциплинарной ответственности судебных работников.

Ст. 106. Дисциплинарные дела о судебных работниках Верховного Суда, о председателях окружных судов, их заместителях и следователях по важнейшим делам, членах окружных судов, а равно о прокурорах Народного Комиссариата Юстиции и окружных прокурорах и их помощниках и уполномоченных Окружных Судов, подсудны дисциплинарной коллегии Верховного Суда.

Дисциплинарные дела о народных судьях, старших и участковых следователях и секретарях всех указанных в настоящей статье органов, а также и нотариусах и судебных исполнителях подсудны дисциплинарной коллегии Окружного Суда.

Арт. 107. Права ўзбуджэньня справы аб дысцыплінарным пакараньні належыць:

а) прокурору рэспублікі—у адносінах да ўсіх без выключэньня працаўнікоў судовых установ БССР;

б) Вярхоўнаму Суду і старшыні Вярхоўнага Суда—у адносінах да старшынь і членаў калегіі Вярхоўнага Суда, старшынь, намесьнікаў старшынь і членаў акруговых судоў, акруговых прокурораў і іх памочнікоў і ўсіх службовых асоб, якія існуюць пры акруговых судох і ім падпарадкаваны:

в) прокурору пры Вярхоўным Судзе ў адносінах да ўсіх судовых працоўнікоў, азначаных у п. „б“ гэтага артыкулу, апрача старшынь і членаў калегій Вярхоўнага Суда:

г) акруговаму суду і старшыні суда—у адносінах да ўсіх працаўнікоў, падпарадкаванных акруговаму суду ўстаноў.

д) акруговым пракурорам—у адносінах да ўсіх судовых працоўнікоў акругі апрача старшынь і намесьнікаў старшынь акруговых судоў.

Арт. 108. Прычынамі для ўзбуджэньня справы аб дысцыплінарным пакараньні зьяўляюцца:

а) дзеяньні судовых працаўнікоў, хоць-бы яны і не караліся крымінальнымі законамі, калі, яны пярэчаць вартасьці і прызначэньню судовых дзеячоў, незалежна ад таго ці здарыліся яны пры выпаўненьні імі судовых абавязкаў ці ў іншы час;

б) адмена касацыйнымі інстанцыямі шэрагу прыгавораў і рашэньняў, прынятых судовымі працаўнікамі, з прычыны неадпаведнасьці іх агульнаму духу законаў БССР і СССР і інтэрэсам працоўных мас.

Арт. 109. У дысцыплінарным парадку могуць ужывацца кары:

а) увага,
б) выгавар,

Ст. 107. Право возбуждения дисциплинарного производства принадлежит:

а) Прокурору Республики—в отношении всех без исключения лиц, работающих в судебных учреждениях БССР;

б) Верховному суду и председателю Верховного суда— в отношении Председателей и членов Коллегии Верховного Суда, председателей, заместителей председателей и членов Окружных Судов, окружных прокуроров и их помощников и всех состоящих при окружных судах и подведомственных им должностных лиц;

в) состоящему при Верховном Суде прокурору—в отношении тех же указанных в п. б“ настоящей статьи судебных работников, кроме Председателей и членов коллегии Верховного Суда;

г) Окружному суду и председателю суда в отношении лиц, работающих в подведомственных Окружному суду учреждениях;

д) Окружным Прокурорам в отношении всех судебных работников округа кроме председателей и заместителей председателей Окружных судов.

Ст. 108. Поводами для возбуждения дисциплинарного производства являются:

а) действия судебных работников, хотя бы и не наказуемые уголовными законами, но не совместимые с достоинством и назначением судебных деятелей, имевшие место, как при исполнении ими судебных обязанностей, та и вне их;

б) отмена кассационными инстанциями ряда приговоров и решений, вынесенных судебными работниками, по несоответствию таковых общему духу законов БССР и СССР и интересам трудящихся масс.

Ст. 109. В порядке дисциплинарного производства могут быть налагаемы взыскания:

а) з а м е ч а н и е,
б) в ы г о в о р,

в) перамяшчэньне на роўную і ніжэйшую пасаду,

г) звальненьне з пасады з забаронай працаваць на судовых пасадах у працягу да двох год.

Арт. 110. Справа аб дысцыплінарным пакараньні можа ўзбуджацца не пазьней аднаго году з часу ўчыненьня праступку.

Арт. 111. Справа аб дысцыплінарным пакараньні, узьнятая з прычыны скаргі прыватнай асобы, ня можа прыпыняцца па просьбе скаргніка аб прыпыненьні

Арт. 112. Да разгляду справы ў дысцыплінарнай калегіі па сутнасьці апошняя зьбірае неабходныя вёсткі і матар'ялы, патрэбуе аб'ясьненьні ад прыцягнутай да адказнасьці асобы і можа даручыць расьледваньне справы пэрсанальна члену калегіі, члену акруговага суда або народнаму судзьдзі паводле прыналежнасьці.

Арт. 113. Аб пары разгляду справы дысцыплінарная калегія паведамляе падвіннага, які можа прыбыць на пасяджэньня для дачы аб'ясьненьняў.

Арт. 114. У выпадку неабходнасьці дысцыплінарная калегія можа выклікаць падвіннага к разгляду справы, яўка якога ў такім разе абавязкова.

Арт. 115. Парадак разгляду справу у дысцыплінарнай калегіі залежыць ад яе пагляду. Аднак, калі калегія выслухоўвае заключэньне пракурора, то пасьля яго абавязкова даецца слова прыцягнатаму к дысцыплінарнай адказнасьці.

Арт. 116. Адвод членаў дысцыплінарнай калегіі адбываецца на агульных асновах.

Арт. 117. Пастановы дысцыплінарнай калегіі акруговага суда могуць аскарджвацца ў працягу 7 дзён Вярхоўнаму Суду. Пастановы дысцыплінарнай калегіі Вярхоўнага Суда ніякому аскарджаньню не падлягаюць.

в) перемещение и смещение на низшую должность;

г) увольнение от должности с запрещением работы в судебных должностях на срок до двух лет.

Ст. 110. Дисциплинарное производство может быть возбуждено не позднее одного года до времени совершения проступка.

Ст. 111. Дисциплинарное производство, возбужденное по жалобе частного лица, не может быть прекращено по просьбе жалобщика о прекращении.

Ст. 112. До разбора дела в дисциплинарной коллегии по существу последняя собирает необходимые сведения и материалы, требует об'яснение от привлечэнного к ответственности и может поручить производство расследования персонально члену коллегии, члену окружного Суда или народному судьи по принадлежности

Ст. 113. О времени рассмотрения дела дисциплинарная коллегия извещает обвиняемого, который может явиться на заседание для дачи об'яснений.

Ст. 114. В случае необходимости дисциплинарная коллегия может вызвать обвиняемого ко времени разбора дела. Явка обвиняемого в этом случае обязательна.

Ст. 115. Порядок разбора дела в дисциплинарной коллегии зависит от ее усмотрения. Однако, если коллегия выслушивает заключение Прокурора, после него обязательно предоставляется слово привлеченному к дисциплинарной ответственности.

Ст. 116. Отвод членов дисциплинарной коллегии происходит на общих основаниях.

Ст. 117. Постановления дисциплинарной коллегии Окружного суда могут быть обжалованы в 7-ми дневный срок в Верховный суд. Постановление дисциплинарной коллегии Верховного суда никакому обжалованию не подлежит.

Арт. 118. Дашоўшы ў дзеяньнях прыцягнутых к дысцыплінарнай адказнасьці азнакі крымінальна-пакаральнага праступку дысцыплінарная калегія прыпыняе справу і перадае яе па падсьледнасьці паводле правіл крымінальна-процэсуальнага кодэксу.

Ст. 118. Усмотрев в действиях привлеченных к дисциплинарной ответственности признаки уголовно-наказуемого преступления дисциплинарная коллегия приостанавливает производство и передает дело по подследственности, согласно правил Уголовно-Процессуального Кодекса.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР *А. Чарвякоў*.

Сакрэтар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР *З. Чарнушэвіч*.

31 кастрычніка 1925 г.

Председатель Центрального Исполнительного Комитета БССР *А. Червяков*.

Секретарь Центрального Исполнительного Комитета БССР *Д. Чернушевич*.

31 октября 1925 г.

Рэдактар:
Аддзел Заканадаўчых Проэктаў і Кодыфікацыі НКЮ БССР.

Выдавец:
Выдавецкі п|адзел АЗП—НКЮБ

Редактор:
Отдел Законодательных Проектов и Кодификации НКЮ БССР.

Издатель:
Издательский п|отдел ОЗП—НКЮБ.

Собрание узаконений и распоряжений Рабочего-Крестьянского Правительства Белорусской Социалистической Советской Республики. - 1925. - № 49. - С. 1-35.

Главлитбел № 15749. Тираж 2500.

Минск, 2 тип.-лит. БГИ № 1580.